

OPERATIVNI PROGRAM ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE

(novelacija za obdobje od leta 2005 do leta 2017)

Operativni program izhaja iz Nacionalnega programa varstva okolja (Uradni list RS, št. 83/99), Resolucije o nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012 (Uradni list RS, št. 2/06), zahteve iz 17. člena Direktive Sveta z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L št. 135 z dne 30.5.1991, str. 40), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek, določen v členu 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES, glede regulativnega postopka s pregledom (UL L št. 311 z dne 21.11.2008, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 91/271/EGS) po izdelavi programa za izvajanje te direktive in Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 45/07 in 63/09).

Obrazložitev in umestitev vsebine operativnega programa

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je na področju varstva voda pred onesnaženjem eden ključnih izvedbenih aktov za doseganje ciljev iz Nacionalnega programa varstva okolja. Nanaša se na varstvo vseh površinskih in podzemnih voda na območju Republike Slovenije pred onesnaževanjem okolja, vnosom dušika ter fosforja in pred mikrobiološkim onesnaženjem na s predpisi določenih območjih s posebnimi zahtevami, zaradi odvajanja komunalne odpadne vode. Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je izvedbeni akt, s katerim so določena območja poselitve, za katera je v predpisanih rokih obvezno zagotoviti odvajanje komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo in ustrezno čiščenje na komunalni čistilni napravi. V njem so določena tudi območja poselitve, kjer je v predpisanih rokih potrebno zagotoviti ustrezno odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode, z usmeritvami.

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode velja za celotno obdobje izgradnje javne kanalizacije oziroma kjer to ni predpisano, ustrezno ureditev odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, do leta 2017.

Struktura operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Struktura operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je določena v skladu s predpisanimi roki:

OSNOVNI PROGRAM

31. december 2010 je rok za odvajanje v javno kanalizacijo in sekundarno čiščenje ter **31. december 2015** za terciarno čiščenje za območja poselitve, ki so

obremenjena z več kot 100.000 PE na vodnem območju Donave – ciljno stanje je izpolnjevanje navedenih pogojev za najmanj 95% celotne obremenitve (PE) s komunalno odpadno vodo iz posameznega območja poselitve. Za posamezne stavbe znotraj območja poselitve, za katere iz upravičenih razlogov ni mogoče zagotoviti odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, je obvezna individualna ureditev ustreznega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

31. december 2010 je rok za odvajanje v javno kanalizacijo in sekundarno čiščenje za območja poselitve, ki so obremenjena z več kot 15.000 PE in ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij niti na vodnem območju Donave – ciljno stanje je izpolnjevanje navedenih pogojev za najmanj 95% celotne obremenitve (PE) s komunalno odpadno vodo iz posameznega območja poselitve. Za posamezne stavbe znotraj območja poselitve, za katere iz upravičenih razlogov ni mogoče zagotoviti odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, je obvezna individualna ureditev ustreznega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

31. december 2010 je rok za odvajanje v javno kanalizacijo in sekundarno čiščenje ter **31. december 2015** za terciarno čiščenje za območja poselitve, ki so obremenjena med 15.000 PE in 100.000 PE na vodnem območju Donave, ki ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij – ciljno stanje je izpolnjevanje navedenih pogojev za najmanj 95% celotne obremenitve (PE) s komunalno odpadno vodo iz posameznega območja poselitve. Za posamezne stavbe znotraj območja poselitve, za katere iz upravičenih razlogov ni mogoče zagotoviti odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, je obvezna individualna ureditev ustreznega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

31. december 2015 je rok za odvajanje v javno kanalizacijo in ustrezno čiščenje za območja poselitve, ki so obremenjena med 2.000 PE in 15.000 PE in ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij – ciljno stanje je izpolnjevanje navedenih pogojev za najmanj 95% celotne obremenitve (PE) s komunalno odpadno vodo iz posameznega območja poselitve. Za posamezne stavbe znotraj območja poselitve, za katere iz upravičenih razlogov ni mogoče zagotoviti odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, je obvezna individualna ureditev ustreznega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

31. december 2008 je rok za odvajanje v javno kanalizacijo in terciarno čiščenje za območja poselitve, ki so obremenjena z več kot 10.000 PE na prispevnih območjih občutljivih območij – ciljno stanje je izpolnjevanje navedenih pogojev za najmanj 95% celotne obremenitve (PE) s komunalno odpadno vodo iz posameznega območja poselitve. Za posamezne stavbe znotraj območja poselitve, za katere iz upravičenih razlogov ni mogoče zagotoviti odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, je obvezna individualna ureditev ustreznega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

31. december 2015 je rok za odvajanje v javno kanalizacijo in terciarno čiščenje za območja poselitve, ki so obremenjena med 10.000 PE in 15.000 PE na vodnem območju Donave, ki ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij – ciljno stanje je izpolnjevanje navedenih pogojev za najmanj 95% celotne obremenitve (PE) s komunalno odpadno vodo iz posameznega območja poselitve. Za posamezne

stavbe znotraj območja poselitve, za katere iz upravičenih razlogov ni mogoče zagotoviti odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, je obvezna individualna ureditev ustreznega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

31. december 2015 je rok za odvajanje v javno kanalizacijo in ustrezno čiščenje za območja poselitve, ki so obremenjena med 2.000 PE in 10.000 PE na prispevnih območjih občutljivih območij – ciljno stanje je izpolnjevanje navedenih pogojev za najmanj 95% celotne obremenitve (PE) s komunalno odpadno vodo iz posameznega območja poselitve. Za posamezne stavbe znotraj območja poselitve, za katere iz upravičenih razlogov ni mogoče zagotoviti odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, je obvezna individualna ureditev ustreznega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

31. december 2015 je rok za odvajanje v javno kanalizacijo in ustrezno čiščenje za območja poselitve, ki so obremenjena med 50 PE in 2.000 PE z gostoto obremenjenosti večjo od 20 PE/ha, oziroma večjo od 10 PE/ha na območjih s posebnimi zahtevami – ciljno stanje je izpolnjevanje navedenih pogojev za najmanj 95% celotne obremenitve (PE) s komunalno odpadno vodo iz posameznega območja poselitve. Za posamezne stavbe znotraj območja poselitve, za katere iz upravičenih razlogov ni mogoče zagotoviti odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, je obvezna individualna ureditev ustreznega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

DODATNI PROGRAM 1. STOPNJE

31. december 2017 je rok za ustrezno odvajanje in čiščenje za območja poselitve izven osnovnega programa, ki so obremenjena med 900 PE in 2.000 PE z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha,

DODATNI PROGRAM 2. STOPNJE

31. december 2017 je rok za ustrezno odvajanje in čiščenje za območja poselitve izven osnovnega programa, ki so obremenjena med 450 PE in 900 PE z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha,

DODATNI PROGRAM 3. STOPNJE

31. december 2017 je rok za ustrezno odvajanje in čiščenje za območja poselitve izven osnovnega programa, ki so obremenjena med 50 PE in 450 PE z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha,

DODATNI PROGRAM 4. STOPNJE

31. december 2015 je rok za ustrezno odvajanje in čiščenje za območja poselitve izven predhodnih stopenj na območjih s posebnimi zahtevami, v katerih je javna kanalizacija ali ustrezna komunalna, skupna ali mala komunalna čistilna naprava s kapaciteto nad 50 PE že zgrajena oziroma je investicija že začeta za več kot 5% skupne obremenitve s komunalno odpadno vodo in je skladna z državnimi

operativnimi programi, ki so veljali pred uveljavitvijo tega programa,

DODATNI PROGRAM 5. STOPNJE

31. december 2017 je rok za ustrezno odvajanje in čiščenje za območja poselitve izven predhodnih stopenj, v katerih je javna kanalizacija ali ustrezna komunalna, skupna ali mala komunalna čistilna naprava s kapaciteto nad 50 PE že zgrajena oziroma je investicija že začeta za več kot 5% skupne obremenitve s komunalno odpadno vodo in je skladna z državnimi operativnimi programi, ki so veljali pred uveljavitvijo tega programa,

PROGRAM, KI NI VEZAN NA POSAMEZNE STOPNJE

31. december 2015 je rok za dodatno obdelavo komunalne odpadne vode za območja poselitve, ki so uvrščena v zgornje stopnje in ki ležijo na vplivnem območju kopalnih voda,

DODATNI PROGRAM 6. STOPNJE

31. december 2015 je rok za odvajanje in čiščenje v mali komunalni čistilni napravi za posamezne stavbe, ki niso vključene v predhodne stopnje na območjih s posebnimi zahtevami,

DODATNI PROGRAM 7. STOPNJE

31. december 2017 je rok za odvajanje in čiščenje v mali komunalni čistilni napravi za posamezne stavbe, ki niso vključene v predhodne stopnje.

Spremljanje in ocena izvajanja operativnega programa

Spremljanje izvajanja operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode bo zagotovilo Ministrstvo za okolje in prostor ter pripravilo in predložilo Vladi RS v sprejem njegovo novelacijo, če bo ugotovljeno, da je to potrebno zaradi doseganja ciljev iz operativnega programa.

Zaradi objektivnih razlogov lahko znotraj območij poselitve prihaja do sprememb njihove obremenitve zaradi nastajanja komunalne odpadne vode ter posledično do sprememb robnih pogojev pri posamičnih območjih poselitve. Zaradi navedenega lahko Ministrstvo za okolje in prostor, če bo ugotovljeno, da je to potrebno, priloge, v katerih so določena območja poselitve dopolni oziroma spremeni in jih predloži Vladi RS v sprejem.

Zaradi napredka in razvoja tehnike lahko Ministrstvo za okolje in prostor, če bo ugotovljeno, da je to potrebno, novelira in sprejme Priporočila o tehnološko ustreznih in ekonomsko sprejemljivih rešitvah za odvajanje in čiščenje odpadnih voda na malih komunalnih čistilnih napravah in jih objavi na spletnih straneh.

Ljubljana, 12. oktober 2010

Kazalo vsebine operativnega programa:

<u>Spremljanje in ocena izvajanja operativnega programa</u>	5
<u>Kazalo vsebine operativnega programa:</u>	6
<u>1. Predgovor</u>	8
<u>2. Pojmi</u>	8
<u>3. Zakonodajni okvir</u>	11
<u>3.1 Slovenska zakonodaja</u>	11
<u>3.2 Zakonodaja EU</u>	13
<u>4. Analiza stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode</u>	14
<u>4.1 Metodologija za določitev območij poselitve, v katerih mora biti v skladu s predpisi urejeno odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode</u>	14
<u>4.2 Obstoječa infrastruktura javne službe</u>	17
<u>4.3 Razvitost infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode</u>	18
<u>5. Cilji operativnega programa</u>	18
<u>6. Obveznosti v zvezi z odvajanjem in čiščenjem komunalne odpadne vode</u>	19
<u>6.1 Območja poselitve, ki so vključena v osnovni program</u>	21
Tako je v tem operativnem programu skupaj 163 območij poselitve z obremenitvijo večjo od 2.000 PE. Vsa območja poselitve, tako tista iz osnovnega programa, kot tista iz dodatnih stopenj, so uvrščena v posamezna poglavja operativnega programa, ki so navedena v nadaljevanju.	22
<u>6.1.1 Območja poselitve, ki so obremenjena z več kot 100.000 PE na vodnem območju Donave</u>	22
<u>6.1.2 Območja poselitve, ki so obremenjena z več kot 15.000 PE in ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij, niti na vodnem območju Donave</u>	22
<u>6.1.3 Območja poselitve, ki so obremenjena med 15.000 PE in 100.000 PE na vodnem območju Donave in ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij</u>	23
<u>6.1.4 Območja poselitve, ki so obremenjena med 2.000 PE in 15.000 PE in ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij</u>	23
<u>6.1.5 Območja poselitve, ki so obremenjena z več kot 10.000 PE na prispevnih območjih občutljivih območij</u>	23
<u>6.1.6 Območja poselitve, ki so obremenjena med 10.000 PE in 15.000 PE na vodnem območju Donave in ki ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij</u>	23
<u>6.1.7 Območja poselitve, ki so obremenjena med 2.000 PE in 10.000 PE na prispevnih območjih občutljivih območij</u>	24
<u>6.1.8 Območja poselitve, ki so obremenjena med 50 in 2000 PE ter z gostoto obremenjenosti več kot 20 PE/ha, ter z več kot 10 PE/ha na območjih s posebnimi zahtevami</u>	24
<u>6.2 Območja poselitve izven osnovnega programa, ki so vključena v dodatne stopnje programa</u>	24
<u>6.2.1 Območja poselitve, ki so obremenjena med 900 PE in 2000 PE ter z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha – DODATNI PROGRAM 1. STOPNJE</u>	24
<u>6.2.2 Območja poselitve, ki so obremenjena med 450 PE in 900 PE ter z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha – DODATNI PROGRAM 2. STOPNJE</u>	25
<u>6.2.3 Območja poselitve, ki so obremenjena med 50 PE in 450 PE ter z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha – DODATNI PROGRAM 3. STOPNJE</u>	25
<u>6.2.4 Območja poselitve izven predhodnih stopenj, v katerih je javna kanalizacija ali ustrezna komunalna, skupna ali mala komunalna čistilna naprava s kapaciteto nad 50 PE že zgrajena oziroma je investicija že začeta za več kot 5% skupne obremenitve s komunalno odpadno vodo na območjih s posebnimi zahtevami, če je bila gradnja javne kanalizacije ali ustrezne komunalne, skupne ali male komunalne čistilne naprave s kapaciteto nad 50 PE v njih skladna z državnimi operativnimi programi, veljavnimi pred 31. decembrom 2008 – DODATNI PROGRAM 4. STOPNJE</u>	25
<u>6.2.5 Območja poselitve izven predhodnih stopenj, v katerih je javna kanalizacija ali ustrezna komunalna, skupna ali mala komunalna čistilna naprava s kapaciteto nad 50 PE že zgrajena oziroma je investicija že začeta za več kot 5% skupne obremenitve s komunalno odpadno vodo, če je bila gradnja javne kanalizacije ali ustrezne komunalne, skupne ali male komunalne čistilne naprave s kapaciteto nad 50 PE v njih skladna z državnimi operativnimi programi, ki so veljali pred uveljavitvijo tega programa – DODATNI PROGRAM 5. STOPNJE</u>	26
<u>6.3 Območja poselitve, ki so vključena v zgoraj navedena poglavja operativnega programa in le</u>	

<u>žijo na vplivnih območjih kopalnih voda – PROGRAM, KI NI VEZAN NA POSAMEZNE STOPNJE</u>	27
<u>6.4 Posamezne stavbe izven zgoraj navedenih predhodnih stopenj operativnega programa</u>	27
<u>6.4.1 Posamezne stavbe na območjih s posebnimi zahtevami, ki niso vključene v predhodne stopnje - DODATNI PROGRAM 6. STOPNJE</u>	27
<u>6.4.2 Posamezne stavbe, ki niso vključene v predhodne stopnje - DODATNI PROGRAM 7. STOPNJE</u>	28
<u>7. Ukrepi za zagotavljanje odvajanja in ustreznega čiščenja komunalne odpadne vode</u>	28
<u>7.1 Obseg operativnega programa</u>	28
<u>7.2 Prednostni red izvajanja operativnega programa</u>	29
<u>8. Ocena izvajanja operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode</u>	30
<u>8.1 Ocena fizične realizacije veljavnega operativnega programa v obdobju 2005 – 2008</u>	30
<u>8.2 Ocena finančne realizacije veljavnega operativnega programa v obdobju 2005 - 2009</u>	33
<u>8.3 Izhodišča pri pripravi ocene investicijskih stroškov za izvedbo operativnega programa</u>	35
<u>8.3.1 Analiza nekaterih že izvedenih investicij</u>	35
<u>8.3.2. Izhodišča pri pripravi ocene investicijskih stroškov za izvedbo operativnega programa</u>	36
<u>8.3.3 Ocena investicijskih stroškov gradnje kanalizacije</u>	36
<u>8.3.4 Ocena investicijskih stroškov izgradnje komunalnih čistilnih naprav</u>	37
<u>8.4 Ocenjeni investicijski stroški</u>	37
<u>8.5 Finančni viri za izvedbo operativnega programa</u>	38
<u>8.6 Ukrepi za izboljšanje sistema spremljanja operativnega programa</u>	39
<u>9. Zavezanci za izvajanje operativnega programa</u>	40
<u>10. Prednostni ukrepi za obdobje izvajanja operativnega programa do 31. decembra 2012</u>	41
<u>11. Priloge:</u>	41

1. Predgovor

Uveljavitev pravnega reda Evropske unije na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode se nanaša na implementacijo določb Direktive 91/271/EGS ter temelji na Aktu o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL L št. 236 z dne 23. 09. 2003, str. 987; v nadaljnjem besedilu: Akt o pogojih pristopa).

Ne glede na določbe Direktive 91/271/EGS in roke za prilagajanje k tej direktivi, ki veljajo v skladu z Aktom o pogojih pristopa, pa je treba z ukrepi na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode pripomoči tudi k izpolnjevanju naslednjih obveznosti, ki izhajajo neposredno iz Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22.12.2000, str. 1), zadnjič spremenjene z Direktivo 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv Sveta 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS, 86/280/EGS ter spremembi Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 348 z dne 24.12.2008, str. 84), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2000/60/ES) in drugih direktiv na področju vodne politike:

- izpolnjevanje zahtev v zvezi z doseganjem dobrega kemijskega stanja površinskih in podzemnih vodah,
- izpolnjevanje zahtev glede predpisanih standardov kakovosti površinskih in podzemnih voda, ki so namenjene oskrbi prebivalstva s pitno vodo,
- preprečevanje pojava eutrofikacije površinskih voda na občutljivih območjih zaradi eutrofikacije in
- izpolnjevanje predpisanih standardov upravljanja kakovosti kopalnih voda.

V obdobju izvajanja operativnega programa 2004 – 2008 so zaradi sprememb nacionalne zakonodaje in pristopa Republike Bolgarije in Republike Romunije Evropski uniji nastopili novi robni pogoji glede rokov izvedbe, predvsem pa glede stopnje varstva, ki jo morajo zagotoviti posamezni ukrepi odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Te spremembe so bile pričakovane in napovedane v operativnem programu, sprejetem leta 2004, uveljavljene pa so v Uredbi o spremembah in dopolnitvah Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 63/09) in v tem operativnem programu.

2. Pojmi

Pojmi imajo v tem operativnem programu naslednji pomen:

1. investicije so gradnja novih infrastrukturnih objektov, rekonstrukcija obstoječih

infrastrukturnih objektov ter nadomestna gradnja in nadomestitev infrastrukturnih objektov, namenjenih izvajanju občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (v nadaljnjem besedilu: javna služba), ki pomenijo izvedbo ukrepov in izpolnjevanje ciljev, predvidenih z operativnim programom;

2. območje poselitve je območje poselitve, določeno v skladu s predpisi, ki urejajo emisije snovi pri odvajanju odpadne vode;

3. javna kanalizacija so infrastrukturni objekti in naprave kanalizacije, namenjeni izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode;

4. kanalizacijski priključek je del interne kanalizacije in poteka od mesta priključitve na javno kanalizacijo do vključno prvega revizijskega jaška na parceli, na kateri stoji stavba ali več stavb, ki so priključene na javno kanalizacijo ali do zunanje stene stavbe, če revizijskega jaška ni možno postaviti;

5. komunalna odpadna voda je komunalna odpadna voda v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo;

6. padavinska odpadna voda je padavinska odpadna voda v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo;

7. industrijska odpadna voda je industrijska odpadna voda v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo;

8. primarno kanalizacijsko omrežje javne kanalizacije (v nadaljnjem besedilu: primarno omrežje) so kanali ter z njimi povezani tehnološki sklopi (npr. črpališča in druge naprave za prečrpavanje odpadnih voda v takšnih kanalih oziroma vodih), ki so namenjeni odvajanju komunalne odpadne in padavinske vode iz dveh ali več sekundarnih kanalizacijskih omrežij na posameznih območjih naselja, lahko pa tudi za odvajanje industrijske odpadne vode iz ene ali več naprav, ki so na območju takšnega naselja in ki se zaključijo v komunalni ali skupni čistilni napravi;

9. sekundarno kanalizacijsko omrežje javne kanalizacije (v nadaljnjem besedilu: sekundarno omrežje) je sistem kanalov in jarkov ter z njimi povezanih tehnoloških sklopov (npr. peskolovi, lovilci olj in maščob, črpališča za prečrpavanje odpadne vode in podobno), ki so namenjeni odvajanju komunalne odpadne in padavinske vode v naselju ali njegovem delu. Sekundarno omrežje se zaključi v mali komunalni čistilni napravi ali z navezavo na primarno kanalizacijsko omrežje;

10. komunalna čistilna naprava je komunalna čistilna naprava v skladu s predpisom, ki ureja emisije snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav;

11. skupna čistilna naprava je skupna čistilna naprava v skladu s predpisom, ki ureja emisije snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav;

12. mala komunalna čistilna naprava je mala komunalna čistilna naprava v skladu s predpisom, ki ureja emisije snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav;

13. nepretočna greznica je nepretočna greznica v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav;

14. greznica je greznica v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav;

15. obstoječa greznica je obstoječa greznica v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav;

16. populacijski ekvivalent (v nadaljnjem besedilu: PE) je enota za obremenjevanje vode, določena s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo;

17. blato iz komunalnih čistilnih naprav je preostalo obdelano ali neobdelano blato iz čistilnih naprav za čiščenje komunalne odpadne vode;

18. obdelava blata iz komunalnih čistilnih naprav je obdelava blata pred njegovo uporabo v kmetijstvu ali pred odstranjevanjem v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, to je stabiliziranje, kondicioniranje, sušenje in dezinfekcija blata. Za obdelavo blata se štejejo tudi vsi drugi postopki predelave ali odstranjevanja blata, če se izvajajo na območju komunalne čistilne naprave v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki;

19. ustrezno čiščenje komunalne odpadne vode je čiščenje komunalne odpadne vode na komunalni, skupni ali mali komunalni čistilni napravi, ki je skladno z zahtevami veljavnih predpisov, ki urejajo emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode;

20. območje izvajanja javne službe je območje celotne občine ali njenega dela, za katero morata biti, s predpisi občine, določena način in obseg izvajanja javne službe;

21. območja s posebnimi zahtevami so naslednja območja:

21.1 vodovarstveno območje je območje, določeno v skladu s predpisi, ki urejajo vode;

21.2 občutljivo območje zaradi eutrofikacije je območje, določeno s predpisom, ki ureja emisije snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav;

21.3 prispevno območje občutljivega območja zaradi eutrofikacije je območje, določeno s predpisom, ki ureja emisije snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav;

21.4 občutljivo območje zaradi kopalnih voda je območje, določeno s predpisom, ki ureja emisije snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav;

21.5 prispevno območje občutljivega območja zaradi kopalnih voda je območje, določeno s predpisom, ki ureja emisije snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih

čistilnih naprav;

21.6 vplivno območje kopalnih voda je del občutljivega območja zaradi kopalnih voda, ki je določeno s predpisom, ki ureja upravljanje kakovosti kopalnih voda, in je območje vseh površinskih voda gorvodno od kopalne vode, vključno s 300 m širokim obrežnim pasom ob teh vodah, od koder je čas dotoka do meje območja kopalne vode enak ali manjši od 48 ur, na morju pa tudi območje 700 m širokega pasu morja ob kopalni vodi;

22. vodno območje Donave je del mednarodnega povodja Donave na območju Republike Slovenije, s pripadajočimi podzemnimi vodami, določeno v skladu s predpisi o vodah.

3. Zakonodajni okvir

3.1 Slovenska zakonodaja

Področje odvajanja in čiščenje komunalne odpadne vode urejajo predpisi, izdani na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06- uradno prečiščeno besedilo, 49/06-ZMetD, 66/06-odl.US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08 in 108/09), v povezavi z zakonodajo, ki ureja gospodarske javne službe, upravljanje z vodami, prostorsko načrtovanje, graditev objektov, javno zasebno partnerstvo, ipd.

Operativni program je pripravljen v skladu z naslednjimi predpisi:

1. Pravilnik o nalogah, ki se izvajajo v okviru obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode (Uradni list RS, št. 109/07 in 33/08).

Ta pravilnik določa naloge, ki se izvajajo v okviru opravljanja storitev obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, ter standarde komunalne opremljenosti, ki morajo biti izpolnjeni zaradi izvajanja obveznih storitev javne službe, vsebino evidenc in katastra kanalizacije in vodenje ter vsebino registra izvajalcev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode.

2. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05, 45/07 in 77/09).

Ta uredba določa pogoje v zvezi z zmanjševanjem onesnaževanja okolja zaradi odvajanja snovi in emisije toplote v vode, ki nastaja pri odvajanju komunalne, industrijske in padavinske odpadne vode ter njihovih mešanic v vode, npr.:

- mejne vrednosti emisije snovi v vode in javno kanalizacijo,
- mejne vrednosti emisije toplote v vode,
- vrednotenje emisije snovi in toplote in
- prepovedi, omejitve in druge ukrepe zmanjševanja emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda.

3. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 45/07 in 63/09). Ta uredba določa posebne zahteve v zvezi z emisijo snovi pri odvajanju odpadnih vod za komunalne čistilne naprave in območja s posebnimi zahtevami.

Za komunalne čistilne naprave v zvezi z emisijo snovi pri odvajanju odpadne vode, med drugim določa:

- mejne vrednosti parametrov odpadne vode,
- mejne vrednosti učinkov čiščenja odpadne vode,
- posebne ukrepe v zvezi z načrtovanjem in obratovanjem komunalnih čistilnih naprav in
- prehodne roke za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne, za dodatno obdelavo komunalne odpadne vode in za prilagoditev obstoječih komunalnih in skupnih čistilnih naprav.

4. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 98/07 in 30/10).

Ta uredba določa posebne zahteve v zvezi z emisijo snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav, med drugim:

- mejne vrednosti parametrov odpadne vode,
- posebne ukrepe v zvezi z odvajanjem odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav glede na občutljivost vodnega okolja,
- posebne zahteve v zvezi z nadzorom obratovanja malih komunalnih čistilnih naprav in izvajanjem prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisij malih komunalnih čistilnih naprav in
- prehodne roke za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode in za dodatno obdelavo komunalne odpadne vode.

5. Uredba o uporabi blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 62/08).

Ta Uredba določa ukrepe in ravnanja z blatom iz komunalnih čistilnih naprav, če se uporablja kot gnojilo v kmetijstvu ter prepovedi in omejitve v zvezi s tako uporabo.

6. Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 74/07 in 70/08).

Ta pravilnik določa vrste parametrov odpadnih vod, ki so predmet prvih meritev in obratovalnega monitoringa odpadnih vod, metodologijo vzorčenja in merjenja parametrov in količin odpadnih vod, vsebino poročila o prvih meritvah in emisijskem monitoringu, ter način in obliko sporočanja podatkov ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja.

7. Uredba o merilih za določanje razvitosti infrastrukture in obremenjenosti okolja zaradi ugotavljanja deleža plačila občini za koncesijo na naravni dobrini (Uradni list RS, št. 74/04).

Ta uredba določa merila za določanje razvitosti infrastrukture lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja in obremenjenosti okolja, ki ju je treba ugotoviti zaradi določitve deleža plačila za koncesijo na naravni dobrini, ki pripada občini.

8. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Uradni list RS, št. 104/09 in 14/10).

Ta uredba določa vrsto onesnaževanja, osnovo za obračun okoljske dajatve, njeno višino in način njenega obračunavanja, odmere ter plačevanja, obveznost plačevanja, zavezance za posamezno okoljsko dajatev, prejemnike in plačnike okoljskih dajatev za odvajanje industrijske in komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, površinske vode ali posredno v podzemne vode.

9. Uredbe o vodovarstvenih območjih in veljavni občinski odloki, ki določajo vodovarstvena območja.

Te uredbe oziroma do njihove uveljavitve veljavni občinski odloki določajo vodovarstvena območja za vodna telesa vodonosnikov, ki se uporabljajo za oskrbo prebivalcev s pitno vodo, kot tudi vodovarstvene režime in roke za prilagoditev vodovarstvenim režimom na vodovarstvenih območjih.

10. Uredba o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08).

Ta uredba določa vplivna območja kopalnih voda, kjer je treba v času kopalne sezone pred izpustom očiščene komunalne odpadne vode neposredno ali posredno v vode zagotoviti dodatno obdelavo odpadne vode zaradi odstranjevanja mikrobiološkega onesnaženja.

11. Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 63/09).

Ta pravilnik določa metodologijo za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Določa tudi nekatere druge ukrepe in normative, povezane z obračunom cen storitev javnih služb njihovim uporabnikom. V pravilniku je področje odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode obravnavano samostojno.

3.2 Zakonodaja EU

1. Direktiva 91/271/EGS:

Ta direktiva ureja odvajanje in čiščenje komunalne odpadne ter odvajanje in čiščenje odpadne vode iz industrijskih obratov, kjer nastaja biološko razgradljiva industrijska odpadna voda. Cilj direktive je varstvo okolja pred škodljivimi vplivi odvajanja biološko razgradljivih odpadnih voda. Direktiva določa roke v zvezi z izgradnjo ustreznih kanalskih omrežij in komunalnih čistilnih naprav, za izpuste v vode pa določa mejne emisijske vrednosti. V Aktu o pogojih pristopa, so določena prehodna obdobja za roke te direktive, v katerih mora Republika Slovenija izpolniti predpisane zahteve. S

pristopom Republike Bolgarije in Republike Romunije Evropski skupnosti je prišlo do novih robnih pogojev, zaradi česar se za celotno povodje reke Donave na ozemlju Republike Slovenije v skladu s členom 9 te direktive uveljavijo strožje zahteve.

2. Direktiva 2000/60/ES:

Ta direktiva ureja načine in metode upravljanja z vodami in je okvir za vse zakonodajne akte ES na področju upravljanja z vodami s poudarkom na varstvu voda pred onesnaženjem.

3. Direktiva Sveta 98/83/ES z dne 3. novembra 1998 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L št. 330 z dne 5. 12. 1998, str. 32), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom (UL L št. 188 z dne 18.7.2009, str. 14):

Ta direktiva določa standarde kakovosti za vodo, ki je namenjena oskrbi prebivalstva s pitno vodo.

4. Direktiva Sveta 75/440/EGS z dne 16. junija 1975 o kakovosti površinskih voda, namenjenih za odvzem pitne vode v državah članicah (UL L št. 194 z dne 25. 7. 1975, str. 26), zadnjič spremenjena z Direktivo 2000/60/ES:

Ta direktiva določa standarde kakovosti za površinsko vodo, ki je namenjena oskrbi prebivalstva s pitno vodo. Določbe direktive se z letom 2007 vključujejo v sklop določb Direktive 2000/60/ES.

5. Direktiva Sveta z dne 8. decembra 1975 o kakovosti kopalnih voda (UL L št. 31 z dne 5. 2. 1976, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek, določen v členu 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES, glede regulativnega postopka s pregledom (UL L št. 311 z dne 21.11.2008, str. 1) in Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L št. 64 z dne 4. 3. 2006, str. 37), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom (UL L št. 188 z dne 18.7.2009, str. 14):

Ti direktivi določata standarde kakovosti za kopalne vode.

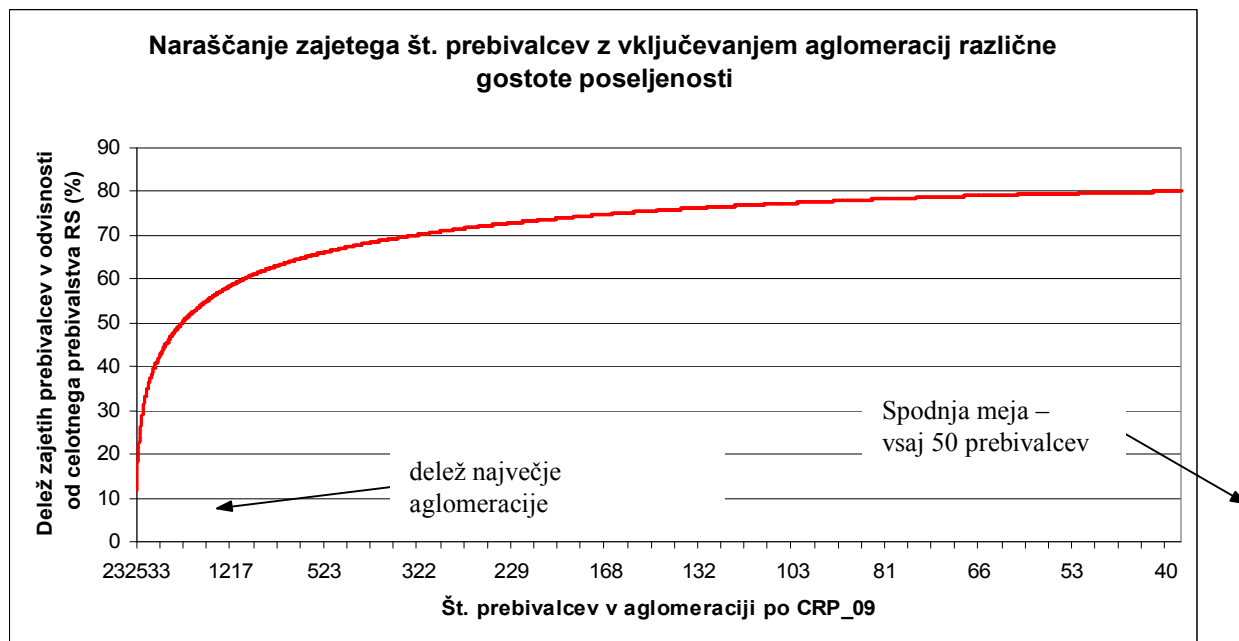
4. Analiza stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

4.1 Metodologija za določitev območij poselitve, v katerih mora biti v skladu s predpisi urejeno odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode

Območje naselja ali dela naselja, ki mora biti opremljeno z javno kanalizacijo, je za potrebe tega operativnega programa enako območju poselitve, ki tvori samostojno skupino enohektarskih kvadratnih celic ali združenje več takih skupin celic, katerih povprečna gostota obremenjenosti okolja zaradi nastajanja komunalne odpadne vode (v nadaljnjem besedilu: gostota obremenjenosti) presega predpisano vrednost. Območja poselitve so oblikovana v skladu s 4. členom Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 45/07 in 63/09), ob upoštevanju podatkov o številu stalno prijavljenih prebivalcev iz centralnega registra prebivalstva s stanjem na dan 23. januar 2009.

V skladu s predpisi na področju odvajanja komunalnih odpadnih voda so v operativni program uvrščena območja z več kot 50 PE in gostoto nad 10 PE/ha. V operativni program so vključena tudi območja, ki so bila vključena v predhodno veljavni operativni program, pa predpisanih kriterijev zaradi sprememb števila stalno prijavljenih prebivalcev ne izpolnjujejo več. Po teh kriterijih je v operativni program uvrščenih 2232 območij poselitve, kjer je stalno prijavljenih nekaj več kot 1.700.000 prebivalcev (več kot 2.200.000 PE) Republike Slovenije.

Naraščanje odstotka zajetega prebivalstva v odvisnosti od števila prebivalcev na območjih poselitve, vključenih v ta program, je prikazano na sliki 1, kjer ima krivulja glede na število prebivalcev, ki prebivajo na posameznem območju poselitve, izhodišče na abscisi, določeni z deležem največjega (ljublanskega) območja:

Slika 1: Naraščanje odstotka zajetega prebivalstva v odvisnosti od števila prebivalcev na območjih poselitve, vključenih v operativni program

Iz zgornje slike je razvidno, da je z upoštevanjem območij z več kot 50 prebivalci zajeto preko 80% prebivalcev Republike Slovenije, kar pomeni, da bi z ureditvijo 2232 območij poselitve lahko ustrezno uredili odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode za 80% prebivalcev. V osnovno stopnjo operativnega programa je uvr

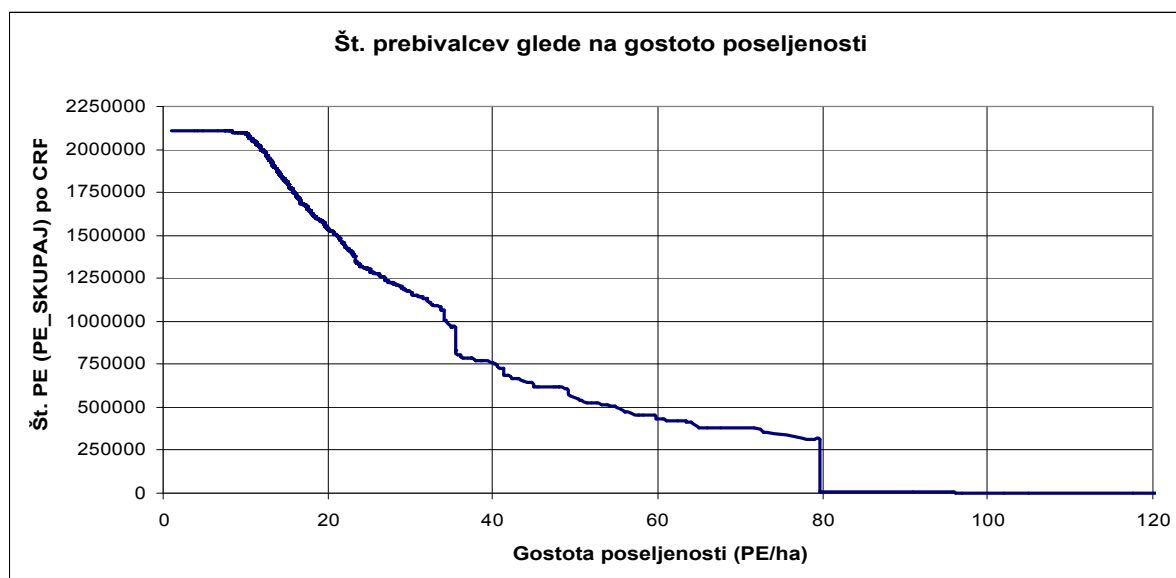
ščenih 1391 območij poselitve, kjer je stalno prijavljenih nekaj več kot 1.450.000 prebivalcev (slabih 1.900.000 PE). To pomeni, da bi z opremljanjem območij poselitve, v katerih je ustrezna ureditev zgolj opremljanje z javno kanalizacijo, ustrezno uredili komunalne odpadne vode za več kot 70% prebivalcev.

Iz analize območij poselitve glede na njihovo gostoto poseljenosti sledi, da okvirno:

- 10 % slovenskega prebivalstva prebiva v naseljih ali delih naselij z manj kot 50 PE,
- 10 % slovenskega prebivalstva prebiva v naseljih ali delih naselij s 50 ali več PE, pri čemer pa je gostota poseljenosti manj kot 10 PE na hektar,
- 10% slovenskega prebivalstva prebiva v naseljih ali delih naselij, kjer je gostota poseljenosti med 10 in 20 PE na hektar, območja poselitve pa so uvrščena v dodatne stopnje operativnega programa,
- 10 % slovenskega prebivalstva prebiva v naseljih ali delih naselij, kjer je gostota poseljenosti med 10 in 20 PE na hektar, območja poselitve pa so uvrščena v osnovno stopnjo operativnega programa,
- 60 % slovenskega prebivalstva prebiva v naseljih ali delih naselij z gostoto poseljenosti, ki presega 20 prebivalcev na hektar, območja poselitve pa so uvrščena v osnovno stopnjo operativnega programa.

V splošnem lahko glede na geografske značilnosti Slovenije ter sorazmerno veliko razpršenost in nizke gostote poselitve zaključimo, da so pogoji za urejanje ustreznega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode z izgradnjo sistemov javne kanalizacije, predvsem na območjih poselitve, ki so uvrščeni v dodatne stopnje operativnega programa, sorazmerno neugodni.

Število prebivalcev, ki prebivajo v naseljih ali delih naselij s 50 ali več prebivalci, je prikazano v odvisnosti od gostote poseljenosti na spodnji sliki:

Slika 2: Število prebivalcev glede na gostoto poseljenosti

Iz analize območij poselitve glede na njihovo gostoto poseljenosti tudi sledi, da mora

biti skladno s predpisi, ki urejajo odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode na javno kanalizacijo, priključeno:

- približno 1.889.000 PE obremenitve s komunalno odpadno vodo, ki nastaja na območjih poselitve, uvrščenih v osnovno stopnjo operativnega programa in
- dodatno še do največ okoli 218.000 PE obremenitve s komunalno odpadno vodo, ki nastaja na območjih poselitve, uvrščenih v dodatne stopnje operativnega programa.

4.2 Obstoječa infrastruktura javne službe

Začetki gradnje kanalskega omrežja v Sloveniji segajo v čase antičnega Rima, preprostih komunalnih čistilnih naprav pa v začetek 20. stoletja. Posebej dinamično obdobje gradnje komunalnih čistilnih naprav in kanalskega omrežja je bilo v letih 1970 - 1980, ko so zgradili čistilne naprave v večjih industrijskih središčih kot so na primer Kranj, Škofja Loka, Jesenice. Konec osemdesetih let so pričeli graditi manjše komunalne čistilne naprave, zlasti v turističnih središčih. Razmah gradnje komunalnih čistilnih naprav beležimo od leta 1990 naprej, ko so se aktivirala sredstva takse za obremenjevanje voda in kasneje okoljske dajatve za onesnaževanje okolja ter sredstva državnega proračuna in sredstva skladov Evropske Unije.

Komunalna odpadna voda se je na dan 31. decembra 2008 čistila v 233 komunalnih čistilnih napravah s skupno nazivno zmogljivostjo čiščenja okoli 2,04 Mio PE.

Odstotek obremenitve po območjih poselitve, uvrščenih v posamezne stopnje operativnega programa, ki se odvaja v javno kanalizacijo in/ali čisti na komunalnih čistilnih napravah, je prikazan v spodnji preglednici:

Preglednica 1: Poročani podatki o priključeni obremenitvi na javno kanalizacijo po posameznih poglavjih operativnega programa na dan 31. 12. 2008

poglavje	PE_SKUPAJ (po CRP)	PE_ODVAJANJE (%)	PE_ČIŠČENJE (%)
6.1.1	436269,6	95,3	78,6
6.1.2	24040,9	84	0
6.1.3	264956,9	73,75	73,34
6.1.4	424482,5	51,50	34,73
6.1.5	167481,6	89,49	68,36
6.1.6	45554,6	70,15	43,48
6.1.7	109214,3	49,89	45,37
6.1.8	416956,8	21,45	18,27
Skupaj osnovna stopnja	1888957,2	61,27	48,88
6.2.1	45310,2	18,93	17,71
6.2.2	47229,0	18,81	20,74
6.2.3	113220,9	9,99	9,14
6.2.4	5774,6	11,51	13,75
6.2.5	6588,4	10,51	10,31
Skupaj dodatne stopnje	218123,1	13,81	13,59
6.3*	133773,9	82,70	51,79
Skupaj	2107080,3	56,35	45,23

*Poglavje 6.3 vključuje območja poselitve, vključena v ostala poglavja operativnega programa (ukrepi na vplivnih območjih kopalnih voda v času kopalne sezone), zato v izračun skupnih uteženih povprečnih vrednosti ni vključeno, odstotek opremljenosti pa ne predstavlja izvedenih ukrepov za dezinfekcijo.

4.3 Razvitost infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode

V skladu z Uredbo o merilih za določanje razvitosti infrastrukture in obremenjenosti okolja zaradi ugotavljanja deleža plačila občini za koncesijo na naravni dobrini (Uradni list RS, št. 74/04) se razvitost infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode ugotavlja za vsa območja poselitve, ki so določena v tem operativnem programu. Ministrstvo, pristojno za okolje, mora pripraviti podatke za razvrstitev občin glede na razvitost infrastrukture. Ker se višina plačila za koncesijo, ugotovljena na podlagi podatkov o razvitosti infrastrukture in obremenjenosti okolja za leto 2005 (podatki o razvitosti infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode so bili objavljeni v operativnem programu, ki je bil sprejet leta 2004) uporablja od leta 2007 do 2010, so v tem operativnem programu osveženi tudi podatki o razvitosti infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode (vir: poročevalski podatki izvajalcev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na dan 31. decembra 2008).

Povprečni uteženi delež priključenosti obremenitve s komunalno odpadno vodo znotraj območij poselitve določenih v operativnem programu na javno kanalizacijo je izražen v odstotkih in enak 56,35% za odvajanje komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo in 45,23% za čiščenje na komunalni čistilni napravi. V prilogi 5 je prikazana razvitost infrastrukture po posameznih občinah z izračunom indeksov, ločeno za odvajanje komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo in čiščenje komunalne odpadne vode v komunalnih čistilnih napravah v skladu s četrtem členom Uredbe o merilih za določanje razvitosti infrastrukture in obremenjenosti okolja zaradi ugotavljanja deleža plačila občini za koncesijo na naravni dobrini. Indeks < 1 pomeni manj primerno infrastrukturo.

5. Cilji operativnega programa

Cilji operativnega programa se nanašajo na roke izvedbe ter doseganje s predpisi določenih zahtev za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode.

Cilji operativnega programa so:

- izvedba javne kanalizacije na območjih iz osnovnega programa v predpisanih rokih in v skladu s tehničnimi ter okoljskimi standardi, ki veljajo za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode,
- izvedba javne kanalizacije na območjih iz osnovnega programa v predpisanih rokih in v skladu s tehničnimi ter okoljskimi standardi, ki veljajo za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode,
- izvedba javne kanalizacije na območjih dodatnih stopenj operativnega programa, kjer je to tehnično-tehnološko in ekonomsko upravičeno do leta

2017 in v skladu s tehničnimi ter okoljskimi standardi, ki veljajo za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode,

- izvedba individualnih rešitev odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za posamezne stavbe, za katere javna kanalizacija ni predpisana in ne bo zgrajena do leta 2017 oziroma 2015 na območjih s posebnimi zahtevami, v skladu s tehničnimi ter okoljskimi standardi, ki veljajo za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode.

6. Obveznosti v zvezi z odvajanjem in čiščenjem komunalne odpadne vode

Obveznosti v zvezi z načinom predpisanega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode so za posamezna območja poselitve določene v predpisih, ki urejajo emisijo snovi v vode pri odvajanju odpadne vode. Odvisne so od:

- celotne obremenitve zaradi nastajanja komunalne odpadne vode, izražene v PE,
- gostote obremenitve zaradi nastajanja komunalne odpadne vode, izražene v PE/ha,
- strožjih standardov na območjih s posebnimi zahtevami in vodnem območju Donave.

Zagotavljati je potrebno izvajanje ukrepov za zmanjševanje količin padavinske odpadne vode v javno kanalizacijo, zlasti tiste, ki se odvaja s streh. V postopkih načrtovanja kanalizacijskih sistemov je potrebno preučiti možne ukrepe za zmanjšanje količine padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo in ukrepe za zadrževanje prvega naliva padavinske odpadne vode v primeru mešanih kanalizacijskih sistemov ter pri tehnični rešitvi upoštevati ekonomsko, tehnično, okoljsko in družbeno sprejemljivost.

Ustrezno očiščeno komunalno odpadno vodo se, če je le mogoče, ponovno uporabi. V postopkih načrtovanja komunalnih čistilnih naprav je potrebno možnosti njene ponovne uporabe preučiti in pri izbiri variante upoštevati njeno ekonomsko, tehnično, okoljsko in družbeno sprejemljivost.

Blato, ki ostaja pri čiščenju komunalne odpadne vode se, če je le mogoče, ponovno uporabi. Blato se lahko uporablja kot gnojilo v kmetijstvu, če je njegova obdelava skladna s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov. Za ravnanje z blatom, ki se ne uporabi kot gnojilo v kmetijstvu, se prav tako uporablja predpis, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov, če pa se blato ne obdeluje s postopki biološke razgradnje, pa predpis, ki ureja ravnanje z odpadki.

Blato iz male komunalne čistilne naprave, ki ni opremljena za obdelavo blata ali iz katere se blato ne uporablja kot gnojilo v kmetijstvu ali se za blato ne zagotavlja obdelave ali odstranjevanja v skladu s predpisi, ki urejajo obdelavo biološko razgradljivih odpadkov ali ravnanje z odpadki, je njen upravljavec v skladu s predpisom, ki ureja naloge, ki se izvajajo v okviru javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode dolžan predati izvajalcu javne službe odvajanja in čiščenja komunalne vode na območju občine, kjer mala komunalna čistilna naprava obratuje,

le ta pa zaradi nadaljnega ravnanja upravljavcu komunalne čistilne naprave, na kateri je njegov prevzem tehnično mogoč in na kateri so zagotovljene zadostne kapacitete za ustrezno ravnanje z njim.

Za blato iz komunalne čistilne naprave, ki ni opremljena za obdelavo blata ali iz katere se blato ne uporablja kot gnojilo v kmetijstvu, mora njen upravljavec zagotoviti izpolnjevanje zahtev iz predpisov, ki urejajo obdelavo biološko razgradljivih odpadkov ali ravnanje z odpadki.

Ravnanje z blatom iz komunalnih čistilnih naprav bo podrobneje urejeno v operativnem programu odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biorazgradljivih odpadkov, v skladu s predpisi, ki urejajo obdelavo biološko razgradljivih odpadkov ali ravnanje z odpadki. Podatki v zvezi z ravnanjem z blatom iz komunalnih čistilnih naprav za poročanje Evropski komisiji se zagotavljajo na podlagi predpisov in operativnih programov s področja ravnanja z odpadki oziroma predpisov in operativnih programov, ki urejajo uporabo blata kot gnojila v kmetijstvu in jih je upravljavec komunalne čistilne naprave oziroma izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode dolžan v okviru predpisanega rednega letnega poročanja posredovati ministrstvu.

Seznami območij poselitve, za katere velja operativni program, so navedeni v preglednicah v posameznih poglavjih operativnega programa, GIS sloj pa je priloga 1 operativnega programa. V seznamih in GIS sloju območij poselitve so navedeni naslednji podatki:

Stolpec 1:	(ID_AGLO) - identifikacijska številka območja poselitve
Stolpec 2:	(IME_AGLO) - Ime območja poselitve
Stolpec 3:	(OB_MID) - MID občine ali več občin (če leži več kot 5% območja poselitve v posamezni občini)
Stolpec 4:	(OB_IME) - Ime občine ali več občin (če leži več kot 5% območja poselitve v posamezni občini)
Stolpec 5:	(PE) - Obremenitev zaradi nastajanja komunalne odpadne vode glede na število stalno prijavljenih prebivalcev na območju v PE
Stolpec 6:	(PE_dodatna) - Dodatna obremenitev zaradi nastajanja komunalne odpadne vode na območju poselitve (migracije oseb iz različnih vzrokov) v PE
Stolpec 7:	(PE_skupaj) - Skupna obremenitev s komunalno odpadno vodo na območju poselitve v PE
Stolpec 8:	(Površina_A) - Površina območja poselitve v ha
Stolpec 9:	(PE/ha_skupaj) - Gostota skupne obremenitve s komunalno odpadno vodo na območju poselitve v PE/ha
Stolpec 10:	(POOOE) - Prispevno območje občutljivega območja zaradi eutrofikacije: je (1), ni (0).
Stolpec 11:	(POOOKV) Prispevno območje občutljivega območja zaradi kopalnih voda: je (1) ali (0)
Stolpec 12:	(VOKV) vplivno območje kopalnih voda: je (1) ali (0)
Stolpec 13:	(VVO) vodovarstveno območje: je (1) ali (0)
Stolpec 14 _	(POVODJE) - Vodno območje Donave (D) in Jadranskega morja (J)

Stolpec 15: (POGLAVJE) - Poglavje operativnega programa, v katerem je vključeno območje poselitve

Pregledni kartografski prikazi območij poselitve so v prilogah 2.1 do 2.12 tega operativnega programa.

Dne 02. 02. 2009 je Ministrstvo za okolje in prostor izdalo odločbo št. 35409-400/2009 (priloga 3 tega operativnega programa), s katero je odločeno, da v postopku priprave in sprejemanja tega operativnega programa celovite presoje vplivov na okolje ni potrebno izvesti. Iz Uredbe o vrstah posegov v okolje, za katere je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 78/06 in 72/07) izhaja, da je presoja vplivov na okolje potrebna za čistilne naprave odpadne vode z zmogljivostjo večjo od 150.000 PE na varovanem območju (območju, ki je zavarovano ali varovano s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine ali vodovarstveno območje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo voda ali območje Natura 2000 ali potencialno območje Natura 2000, zavarovano območje ali naravna vrednota v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave). Zato je v fazi priprave prostorskih aktov za posamezne čistilne naprave Ministrstvu za okolje in prostor obvezno posredovati osnutke prostorskih aktov, na podlagi katerih bo odločilo, ali je zanje treba izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje. V primerih, ko ministrstva v Republiki Sloveniji odločajo ali sodelujejo v postopkih dodeljevanja sredstev iz državnega proračuna in evropskih ali drugih skladov, so dolžna preverjati izpolnjevanje tega pogoja.

6.1 Območja poselitve, ki so vključena v osnovni program

Glede na operativni program, ki je bil sprejet v letu 2004, so se spremenili robni pogoji (novi podatki o stalno prijavljenih prebivalcih v centralnem registru prebivalstva, spremembe predpisanih robnih pogojev glede stopnje čiščenja kot tudi rokov za ustrezno odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode...). Zaradi tega je s tem operativnim programom prišlo do določenih sprememb območij poselitve. V nadaljevanju so detaljno opisane spremembe območij poselitve >2.000 PE.

Spremembe območij poselitve so bile izvedene na način, da za območja poselitve > 2.000 PE ni sprememb zahtev v zvezi z ustreznim urejanjem odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, kot tudi ne rokov, do katerih je v posameznih območjih poselitve potrebno ustrezno urediti odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode. V seznamih območij poselitve, ki so sestavni del tega operativnega programa, so imena območij poselitve, kjer so bile izvedene spodaj opisane spremembe, označena z *.

V tem operativnem programu je sedem območij poselitve (ID: 20590, 16458, 16415, 16374, 4887, 4093, 1518), ki so zaradi novih podatkov o stalno prijavljenih prebivalcih iz centralnega registra prebivalstva, presegle mejo obremenitve 2.000 PE.

Območja poselitve z ID 2133, 2146, 2873, 8636 in 2993 so glede na nove podatke iz

centralnega registra prebivalcev obremenjena z manj kot 2.000 PE. Ker je bila v teh območjih poselitve v operativnem programu, sprejetem leta 2004, obremenitev večja od 2.000 PE, so tudi v tem operativnem programu uvrščena v poglavja z enakimi zahtevami in roki, kot v operativnem programu, sprejetem leta 2004. Tako so območja poselitve z ID 2133, 2146, 2873 in 8636 uvrščena v poglavje 6.1.4, območje z ID 2993 pa v poglavje 6.1.7.

Območje poselitve z ID 3806 je glede na nove podatke iz centralnega registra prebivalcev obremenjena z manj kot 15.000 PE. Ker je bila v tem območju poselitve v operativnem programu, sprejetem leta 2004, obremenitev večja od 15.000 PE, je tudi v tem operativnem programu uvrščeno v poglavje z enakimi zahtevami in roki, kot je v operativnem programu, sprejetem leta 2004. Tako je območje poselitve z ID 3806 uvrščeno v poglavje 6.1.3.

Območju poselitve z ID 16481 je bilo priključeno območje z ID 16479, nastalo je eno območje poselitve z ID 16481.

Območje poselitve z ID 16390 je bilo razdruženo na dve območji poselitve z ID 20910 in 20911. Območje poselitve z ID 1492 je bilo prav tako razdruženo na dve območji poselitve z ID 1492 in ID 30650. Razdelitev je bila v obeh primerih izvedena zaradi lege na različnih porečjih, v različnih občinah, pa tudi čiščenje bo zagotovljeno na različnih čistilnih napravah z odvajanjem očiščene odpadne vode v različna vodna telesa. Območja poselitve ID 20910, 20911 in 1492 so uvrščena v primerljiva poglavja operativnega programa kot pred izvedbo sprememb, območje poselitve z ID 30650, ki je bilo oddeljeno od območja poselitve ID 1492 pa je po spremembi uvrščeno v dodatni program - poglavje 6.2.1. Rok za ureditev ustreznega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za to območje poselitve je 31. 12. 2017. Sprememba je upravičena zaradi nizke gostote poselitve na tem območju (12,5 PE/ha).

Tako je v tem operativnem programu skupaj 163 območij poselitve z obremenitvijo večjo od 2.000 PE. Vsa območja poselitve, tako tista iz osnovnega programa, kot tista iz dodatnih stopenj, so uvrščena v posamezna poglavja operativnega programa, ki so navedena v nadaljevanju.

6.1.1 Območja poselitve, ki so obremenjena z več kot 100.000 PE na vodnem območju Donave

Območja poselitve, ki so obremenjena z več kot 100.000 PE in se nahajajo na vodnem območju Donave, morajo biti opremljena z javno kanalizacijo z zagotovljenim sekundarnim čiščenjem do 31. decembra 2010. Do 31. decembra 2015 mora biti na teh poselitvenih območjih zagotovljeno terciarno čiščenje komunalne odpadne vode. Območji sta navedeni v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa.

6.1.2 Območja poselitve, ki so obremenjena z več kot 15.000 PE in ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij, niti na vodnem območju Donave

Območja poselitve, ki so obremenjena z več kot 15.000 PE in ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij, niti na vodnem območju Donave, morajo biti opremljena z javno kanalizacijo z zagotovljenim sekundarnim čiščenjem komunalne odpadne vode do 31. decembra 2010. Območje je navedeno v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa. Zaradi spremembe predpisov, ki določajo občutljiva območja in njihova prispevna območja, manjši del območja ID 1515 (Kromberk) leži na prispevnem območju občutljivega območja zaradi kopalnih voda in na vplivnem območju kopalnih voda. Območje je označeno z ***. V primeru iztoka očiščene komunalne odpadne vode znotraj prispevnega območja občutljivega območja zaradi kopalnih voda ali vplivnega območja kopalnih voda mora biti zagotovljeno terciarno čiščenje in dezinfekcija te komunalne odpadne vode najkasneje do 09. junija 2016, ker v skladu z določbo Direktive o odvajanju komunalne odpadne vode in Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav, s spremembo katere je prišlo do spremembe občutljivih območij (sprememba uveljavljena 9. junija 2007), za območja poselitve na novih občutljivih območjih velja prehodni rok 7 let za prilagoditev.

6.1.3 Območja poselitve, ki so obremenjena med 15.000 PE in 100.000 PE na vodnem območju Donave in ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij

Območja poselitve, ki so obremenjena med 15.000 PE in 100.000 PE na vodnem območju Donave, ki ne ležijo na prispevnem območju občutljivih območij, morajo biti opremljena z javno kanalizacijo z zagotovljenim sekundarnim čiščenjem komunalne odpadne vode do 31. decembra 2010. Do 31. decembra 2015 mora biti na teh poselitvenih območjih zagotovljeno terciarno čiščenje komunalne odpadne vode. Območja so navedena v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa.

6.1.4 Območja poselitve, ki so obremenjena med 2.000 PE in 15.000 PE in ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij

Območja poselitve, ki so obremenjena med 2.000 PE in 15.000 PE in ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij, morajo biti opremljena z javno kanalizacijo z zagotovljenim sekundarnim čiščenjem komunalne odpadne vode do 31. decembra 2015. Na teh območjih se investicije, ki zagotavljajo terciarno čiščenje komunalne odpadne vode, štejejo za skladne z operativnim programom, če so tehnično-tehnološko in ekonomsko upravičene. Območja so navedena v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa.

6.1.5 Območja poselitve, ki so obremenjena z več kot 10.000 PE na prispevnih območjih občutljivih območij

Območja poselitve, ki so obremenjena z več kot 10.000 PE in se nahajajo na prispevnih območjih občutljivih območij, morajo biti opremljena z javno kanalizacijo z zagotovljenim terciarnim čiščenjem komunalne odpadne vode. Rok za izvedbo

ukrepa je bil do 31. decembra 2008. Območja so navedena v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa.

6.1.6 Območja poselitve, ki so obremenjena med 10.000 PE in 15.000 PE na vodnem območju Donave in ki ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij

Območja poselitve, ki so obremenjena med 10.000 PE in 15.000 PE na vodnem območju Donave, ki ne ležijo na prispevnem območju občutljivih območij, morajo biti opremljena z javno kanalizacijo z zagotovljenim terciarnim čiščenjem komunalne odpadne vode do 31. decembra 2015. Območja so navedena v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa.

6.1.7 Območja poselitve, ki so obremenjena med 2.000 PE in 10.000 PE na prispevnih območjih občutljivih območij

Območja poselitve, ki so obremenjena med 2.000 PE in 10.000 PE in se nahajajo na prispevnih območjih občutljivih območij, morajo biti opremljena z javno kanalizacijo in zagotovljenim sekundarnim čiščenjem komunalne odpadne vode do 31. decembra 2015. Na teh območjih se investicije, ki zagotavljajo terciarno čiščenje komunalne odpadne vode, štejejo za skladne z operativnim programom, če so tehnično-tehnološko in ekonomsko upravičene. V primeru, da se komunalna odpadna voda s teh območij čisti na komunalni čistilni napravi z zmogljivostjo več kot 10.000 PE z iztokom očiščene komunalne odpadne vode znotraj prispevnih območij občutljivih območij, je za take komunalne čistilne naprave zagotavljanje terciarnega čiščenja obvezno.

Območja so navedena v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa.

6.1.8 Območja poselitve, ki so obremenjena med 50 in 2000 PE ter z gostoto obremenjenosti več kot 20 PE/ha, ter z več kot 10 PE/ha na območjih s posebnimi zahtevami

Območja poselitve, ki so obremenjena med 50 PE in 2.000 PE z gostoto obremenjenosti večjo od 20 PE/ha, oziroma večjo od 10 PE/ha na območjih s posebnimi zahtevami, morajo biti opremljena z javno kanalizacijo in zagotovljenim ustreznim čiščenjem komunalne odpadne vode do 31. decembra 2015. Območja so navedena v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa.

6.2 Območja poselitve izven osnovnega programa, ki so vključena v dodatne stopnje programa

Na območjih poselitve v tem poglavju operativnega programa opremljanje z javno kanalizacijo ni predpisano. Na teh območjih je potrebno zagotoviti ustrezno (v skladu z zahtevami iz predpisov, ki urejajo emisije snovi pri odvajanju odpadnih vod)

odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode. V primeru, da se obremenitev ali del obremenitve s komunalno odpadno vodo s teh območij odvaja v javno kanalizacijo, je obvezno za to komunalno odpadno vodo zagotoviti ustrezno čiščenje v skladu z veljavnimi predpisi na iztoku iz javne kanalizacije.

6.2.1 Območja poselitve, ki so obremenjena med 900 PE in 2000 PE ter z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha – DODATNI PROGRAM 1. STOPNJE

Na poselitvenih območjih, ki so obremenjena med 900 PE in 2.000 PE z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha, se investicije za izgradnjo javne kanalizacije z zagotovljenim ustreznim čiščenjem komunalne odpadne vode, štejejo za skladne z operativnim programom, če so tehnično-tehnološko in ekonomsko upravičene. Ciljna stopnja opremljenosti z javno kanalizacijo ni določena, temveč je odvisna od rezultatov analiz o tehnično-tehnološki in ekonomski upravičenosti. Za posamezne stavbe v delih območij poselitve iz tega poglavja, ki ne bodo opremljene z javno kanalizacijo, veljajo določila poglavja 6.4 tega operativnega programa. Investicije iz tega poglavja morajo biti zaključene do 31. decembra 2017. Območja so navedena v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa.

6.2.2 Območja poselitve, ki so obremenjena med 450 PE in 900 PE ter z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha – DODATNI PROGRAM 2. STOPNJE

Na poselitvenih območjih, ki so obremenjena med 450 PE in 900 PE z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha, se investicije za izgradnjo javne kanalizacije z zagotovljenim ustreznim čiščenjem komunalne odpadne vode, štejejo za skladne z operativnim programom, če so tehnično-tehnološko in ekonomsko upravičene. Ciljna stopnja opremljenosti z javno kanalizacijo ni določena, temveč je odvisna od rezultatov analiz o tehnično-tehnološki in ekonomski upravičenosti. Za posamezne stavbe v delih območij poselitve iz tega poglavja, ki ne bodo opremljene z javno kanalizacijo, veljajo določila poglavja 6.4 tega operativnega programa. Investicije iz tega poglavja morajo biti zaključene do 31. decembra 2017. Območja so navedena v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa.

6.2.3 Območja poselitve, ki so obremenjena med 50 PE in 450 PE ter z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha – DODATNI PROGRAM 3. STOPNJE

Na poselitvenih območjih, ki so obremenjena med 50 PE in 450 PE z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha, se investicije za izgradnjo javne kanalizacije z zagotovljenim ustreznim čiščenjem komunalne odpadne vode, štejejo za skladne z operativnim programom, če so tehnično-tehnološko in ekonomsko upravičene. Ciljna stopnja opremljenosti z javno kanalizacijo ni določena, temveč je odvisna od rezultatov analiz o tehnično-tehnološki in ekonomski upravičenosti. Za posamezne stavbe v delih območij poselitve iz tega poglavja, ki ne bodo opremljena

z javno kanalizacijo, veljajo določila poglavja 6.4 tega operativnega programa. Investicije iz tega poglavja morajo biti zaključene do 31. decembra 2017. Območja so navedena v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa.

6.2.4 Območja poselitve izven predhodnih stopenj, v katerih je javna kanalizacija ali ustrezna komunalna, skupna ali mala komunalna čistilna naprava s kapaciteto nad 50 PE že zgrajena oziroma je investicija že začeta za več kot 5% skupne obremenitve s komunalno odpadno vodo na območjih s posebnimi zahtevami, če je bila gradnja javne kanalizacije ali ustrezne komunalne, skupne ali male komunalne čistilne naprave s kapaciteto nad 50 PE v njih skladna z državnimi operativnimi programi, veljavnimi pred 31. decembrom 2008 – DODATNI PROGRAM 4. STOPNJE

Na poselitvenih območjih, ki niso uvrščena v predhodne stopnje operativnega programa in se nahajajo na območjih s posebnimi zahtevami, v katerih je javna kanalizacija ali ustrezna komunalna, skupna ali mala komunalna čistilna naprava s kapaciteto nad 50 PE na dan uveljavitve noveliranega operativnega programa že zgrajena oziroma je investicija že začeta za več kot 5% skupne obremenitve s komunalno odpadno vodo, se investicije za izgradnjo javne kanalizacije z zagotovljenim ustreznim čiščenjem komunalne odpadne vode štejejo za skladne z operativnim programom, če gre za njihovo tehnično-tehnološko in ekonomsko upravičeno zaključevanje in če je bila gradnja javne kanalizacije ali ustrezne komunalne, skupne ali male komunalne čistilne naprave s kapaciteto nad 50 PE v njih skladna z državnimi operativnimi programi, ki so veljali pred uveljavitvijo tega programa. Ciljna stopnja opremljenosti z javno kanalizacijo ni določena, temveč je odvisna od rezultatov analiz o tehnično-tehnološki in ekonomski upravičenosti. Za posamezne stavbe v delih območij poselitve iz tega poglavja, ki ne bodo opremljena z javno kanalizacijo, veljajo določila poglavja 6.4 tega programa. Glede na fazo, v kateri se nahaja investicija, se te investicije štejejo za skladne z operativnim programom ne glede na izpolnjevanje pogojev iz predhodnih stopenj operativnega programa, če to pomeni njeno ekonomično zaključevanje. Investicije iz tega poglavja morajo biti zaključene do 31. decembra 2015. Območja so navedena v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa.

6.2.5 Območja poselitve izven predhodnih stopenj, v katerih je javna kanalizacija ali ustrezna komunalna, skupna ali mala komunalna čistilna naprava s kapaciteto nad 50 PE že zgrajena oziroma je investicija že začeta za več kot 5% skupne obremenitve s komunalno odpadno vodo, če je bila gradnja javne kanalizacije ali ustrezne komunalne, skupne ali male komunalne čistilne naprave s kapaciteto nad 50 PE v njih skladna z državnimi operativnimi programi, ki so veljali pred uveljavitvijo tega programa– DODATNI PROGRAM 5. STOPNJE

Na poselitvenih območjih, ki niso uvrščena v predhodne stopnje operativnega programa in v katerih je javna kanalizacija ali ustrezna komunalna, skupna ali mala komunalna čistilna naprava s kapaciteto nad 50 PE na dan uveljavitve noveliranega

operativnega programa že zgrajena oziroma je investicija že začeta za več kot 5% skupne obremenitve s komunalno odpadno vodo, se investicije za izgradnjo javne kanalizacije z zagotovljenim ustreznim čiščenjem komunalne odpadne vode štejejo za skladne z operativnim programom, če gre za njihovo tehnično-tehnološko in ekonomsko upravičeno zaključevanje in če je bila gradnja javne kanalizacije ali ustrezne komunalne, skupne ali male komunalna čistilne naprave s kapaciteto nad 50 PE v njih skladna z državnimi operativnimi programi, ki so veljali pred uveljavitvijo tega programa. Ciljna stopnja opremljenosti z javno kanalizacijo ni določena, temveč je odvisna od rezultatov analiz o tehnično-tehnološki in ekonomski upravičenosti. Za posamezne stavbe v delih območij poselitve iz tega poglavja, ki ne bodo opremljena z javno kanalizacijo, veljajo določila poglavja 6.4 tega programa. Glede na fazo, v kateri se nahaja investicija, se te investicije štejejo za skladne z operativnim programom ne glede na izpolnjevanje pogojev iz predhodnih stopenj operativnega programa, če to pomeni njeno ekonomično zaključevanje. Investicije iz tega poglavja morajo biti zaključene do 31. decembra 2017. Območja so navedena v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa.

6.3 Območja poselitve, ki so vključena v zgoraj navedena poglavja operativnega programa in ležijo na vplivnih območjih kopalnih voda – PROGRAM, KI NI VEZAN NA POSAMEZNE STOPNJE

Če poselitveno območje, ki je uvrščeno v posamezna zgoraj navedena poglavja operativnega programa leži na vplivnem območju kopalnih voda, mora biti v času kopalne sezone v skladu s predpisom, ki ureja podrobnejše kriterije za ugotavljanje kopalnih voda, do 31. decembra 2015 zagotovljena tudi dodatna obdelava komunalne odpadne vode. Območja so navedena v preglednici v prilogi 6 tega operativnega programa.

6.4 Posamezne stavbe izven zgoraj navedenih predhodnih stopenj operativnega programa

Glede na določbe predpisov, ki urejajo emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode, mora biti za vse stavbe zagotovljeno ustrezno čiščenje komunalne odpadne vode. Za stavbe na vplivnem območju kopalnih voda mora biti v času kopalne sezone v skladu s predpisi, ki urejajo kopalne vode, zagotovljena tudi dodatna obdelava komunalne odpadne vode. Določila tega poglavja veljajo za vse stavbe, ki se ne nahajajo znotraj območij poselitev iz predhodnih stopenj operativnega programa in tiste, ki se v njih nahajajo, pa iz upravičenih razlogov ta območja niso v celoti opremljena z javno kanalizacijo z zagotovljenim ustreznim čiščenjem komunalne odpadne vode ali pa za stavbe priklop na javno kanalizacijo iz upravičenih razlogov ni možen.

V primeru, da se obremenitev s komunalno odpadno vodo iz stavb, ki se ne nahajajo znotraj območij poselitev iz predhodnih stopenj operativnega programa, odvaja v javno kanalizacijo, je obvezno za to komunalno odpadno vodo zagotoviti ustrezno čiščenje v skladu z veljavnimi predpisi na iztoku iz javne kanalizacije.

Priloga 4 tega operativnega programa so Priporočila o tehnološko ustreznih in ekonomsko sprejemljivih rešitvah za odvajanje in čiščenje odpadnih voda na malih komunalnih čistilnih napravah. Priporočila podajajo opis stanja na območjih poselitve, kjer gradnja javne kanalizacije ni predpisana in možne ustrezne (doseganje predpisanih standardov in ekonomska sprejemljivost) tehnične rešitve za reševanje individualnega čiščenja komunalne odpadne vode na teh območjih. Sestavni del priporočil je tudi analiza investicijskih in obratovalnih stroškov posameznih predstavljenih tehničnih rešitev.

6.4.1 Posamezne stavbe na območjih s posebnimi zahtevami, ki niso vključene v predhodne stopnje - DODATNI PROGRAM 6. STOPNJE

Za posamezne stavbe na območjih s posebnimi zahtevami, ki niso vključene v predhodne stopnje programa, mora biti zagotovljeno odvajanje v malo komunalno čistilno napravo zmogljivosti do 50 PE z ustreznim čiščenjem komunalne odpadne vode do 31. decembra 2015. Za posamezne stavbe, kjer iz upravičenih razlogov ni možno odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode v mali komunalni čistilni napravi, je z uporabo storitev obvezne javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v istem roku potrebno zagotoviti odvajanje v nepretočno greznico z zagotovljenim odvozom celotne količine komunalne odpadne vode na ustrezno čistilno napravo.

6.4.2 Posamezne stavbe, ki niso vključene v predhodne stopnje - DODATNI PROGRAM 7. STOPNJE

Za posamezne stavbe, ki niso vključene v predhodne stopnje programa, mora biti zagotovljeno odvajanje v malo komunalno čistilno napravo zmogljivosti do 50 PE z ustreznim čiščenjem komunalne odpadne vode do 31. decembra 2017. Za posamezne stavbe, kjer iz upravičenih razlogov ni možno odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode v mali komunalni čistilni napravi, je z uporabo storitev obvezne javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v istem roku potrebno zagotoviti odvajanje v nepretočno greznico z zagotovljenim odvozom celotne količine komunalne odpadne vode na ustrezno čistilno napravo.

7. Ukrepi za zagotavljanje odvajanja in ustreznega čiščenja komunalne odpadne vode

7.1 Obseg operativnega programa

Zaradi implementacije zahtev iz direktiv evropske unije na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter zaradi doseganja standardov kakovosti okolja v predpisanih rokih, je operativni program razdeljen v naslednje stopnje ukrepov čiščenja in odvajanja komunalne odpadne vode:

a) OSNOVNI PROGRAM, ki se nanaša na območja poselitve:

- ki so obremenjena z več kot 100.000 PE na vodnem območju Donave (poglavje 6.1.1),
- ki so obremenjena z več kot 15.000 PE in ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij, niti na vodnem območju Donave (poglavje 6.1.2),
- ki so obremenjena med 15.000 PE in 100.000 PE na vodnem območju Donave, ki ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij (poglavje 6.1.3),
- ki so obremenjena med 2.000 PE in 15.000 PE in ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij (poglavje 6.1.4),
- ki so obremenjena z več kot 10.000 PE na prispevnih območjih občutljivih območij (poglavje 6.1.5),
- ki so obremenjena med 10.000 PE in 15.000 PE na vodnem območju Donave, ki ne ležijo na prispevnih območjih občutljivih območij (poglavje 6.1.6),
- ki so obremenjena med 2.000 PE in 10.000 PE na prispevnih območjih občutljivih območij (poglavje 6.1.7) in
- ki so obremenjena med 50 in 2000 PE ter z gostoto obremenjenosti več kot 20 PE/ha ter z več kot 10 PE/ha na prispevnih območjih občutljivih območij (poglavje 6.1.8).

b) DODATNI PROGRAM, ki se nanaša na območja poselitve:

- ki so obremenjena med 900 PE in 2000 PE ter z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha – DODATNI PROGRAM 1. STOPNJE (poglavje 6.2.1),
- ki so obremenjena med 450 PE in 900 PE ter z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha – DODATNI PROGRAM 2. STOPNJE (poglavje 6.2.2),
- ki so obremenjena med 50 PE in 450 PE ter z gostoto obremenjenosti med 10 PE/ha in 20 PE/ha – DODATNI PROGRAM 3. STOPNJE (poglavje 6.2.3),
- ki niso uvrščena v predhodnih stopnjah, v katerih je javna kanalizacija ali ustrezna komunalna, skupna ali mala komunalna čistilna naprava s kapaciteto nad 50 PE že zgrajena oziroma je investicija že začeta za več kot 5% skupne obremenitve s komunalno odpadno vodo na območjih s posebnimi zahtevami, če je bila gradnja javne kanalizacije ali ustrezne komunalne, skupne ali male komunalne čistilne naprave s kapaciteto nad 50 PE v njih skladna z državnimi operativnimi programi veljavnimi pred 31.decembrom 2008 – DODATNI PROGRAM 4. STOPNJE (poglavje 6.2.4) in
- ki niso uvrščena v predhodnih stopnjah, v katerih je javna kanalizacija ali ustrezna komunalna, skupna ali mala komunalna čistilna naprava s kapaciteto nad 50 PE že zgrajena oziroma je investicija že začeta za več kot 5% skupne obremenitve s komunalno odpadno vodo, če je bila gradnja javne kanalizacije ali ustrezne komunalne, skupne ali male komunalne čistilne naprave s kapaciteto nad 50 PE v njih skladna z državnimi operativnimi programi, ki so veljali pred uveljavitvijo tega

programa – DODATNI PROGRAM 5. STOPNJE (poglavje 6.2.5).

- c) PROGRAM, KI NI VEZAN NA POSAMEZNE STOPNJE in se nanaša na območja poselitve, ki so že vključena v posamezne zgornje stopnje programa in ležijo na vplivnih območjih kopalnih voda (poglavje 6.3).
- d) DODATNI PROGRAM, ki se nanaša na posamezne stavbe, ki se nahajajo izven območij poselitve, določenih v operativnem programu:
 - na območjih s posebnimi zahtevami – DODATNI PROGRAM 6. STOPNJE (poglavje 6.4.1) in
 - izven območij s posebnimi zahtevami – DODATNI PROGRAM 7. stopnje (poglavje 6.4.2).

7.2 Prednostni red izvajanja operativnega programa

V skladu z obsegom operativnega programa iz prejšnjega poglavja je, da se ukrep (investicija) šteje za skladnega z operativnim programom, potrebno po posameznih občinah upoštevati prednostni vrstni red izvajanja operativnega programa – gradnje javne kanalizacije znotraj posameznih območij poselitve. Ukrep, ki pomeni gradnjo javne kanalizacije znotraj območij poselitve iz osnovne stopnje operativnega programa, ima prednost pred ukrepi, ki pomenijo gradnjo javne kanalizacije znotraj območij poselitve iz dodatnih stopenj operativnega programa. Ukrep, ki pomeni gradnjo javne kanalizacije znotraj območij poselitve iz nadrejene dodatne stopnje operativnega programa, ima prednost pred ukrepi, ki pomenijo gradnjo javne kanalizacije znotraj območij poselitve iz podrejenih dodatnih stopenj operativnega programa. Zaradi racionalizacije izvedbe ukrepov (investicij) se za skladne z operativnim programom štejejo tudi ukrepi v območjih poselitve v podrejenih stopnjah operativnega programa oziroma ukrepi za posamezne stavbe izven v operativnem programu določenih območij poselitve, če gre za hkratno izvajanje prednostnih ukrepov v sklopu enotne investicije, izvajanje ukrepov izven prednostnih območij poselitve pa je tehnično in ekonomsko upravičeno.

Dodatno pa je potrebno v primeru sofinanciranja investicij s sredstvi državnega proračuna prednostni vrstni red upoštevati na državni ravni, kar pomeni, da pred izvedbo vseh ukrepov iz osnovne stopnje operativnega programa državno sofinanciranje ukrepov iz dodatnih stopenj operativnega programa ni dopustno. V tem primeru se ukrepi štejejo za izvedene tudi, če so investicije, ki zagotavljajo izvedbo ukrepov v teku in je za njihovo dokončanje že zagotovljeno financiranje.

8. Ocena izvajanja operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

8.1 Ocena fizične realizacije veljavnega operativnega programa v obdobju 2005 – 2008

V operativnem programu, sprejetem leta 2004, je analiza stanja omejena na celotno

območje RS. Podatki po posameznih stopnjah operativnega programa v njem niso prikazani tako, da bi bila neposredna primerjava mogoča (ni ločenih podatkov za čiščenje komunalne odpadne vode, prav tako stopnje operativnega programa niso navedene konsistentno, podatki so prikazani na prebivalce in ne na PE...). Operativni program, sprejet v letu 2004, kot tudi pričujoči operativni program, ne obravnavata posameznih konkretnih projektov, spremljanje pa se izvaja glede na območja poselitve. Podatki, ki jih Ministrstvo za okolje in prostor spremlja po posameznih območjih poselitve glede na obremenitev, izraženo v PE in ločeno za čiščenje ter odvajanje komunalne odpadne vode, so v poglavju 4.2 tega operativnega programa prikazani tako, da bo s spremljanjem izvajanja operativnega programa možen pregled izpolnjevanja predpisanih zahtev po posameznih stopnjah operativnega programa, ki hkrati predstavljajo tudi prednostni vrstni red opremljanja v operativnem programu določenih območij poselitve. Navedeni so tudi podatki za celotno RS, ki so pogojno primerljivi s podatki iz operativnega programa, sprejetega leta 2004 in iz katerih je razviden obseg izvedenega v obdobju njegove veljavnosti. Podatki so prikazani v spodnji preglednici.

Preglednica 2: Primerjava podatkov o priključenosti obremenitve na javno kanalizacijo in čiščenju komunalne odpadne vode na komunalnih čistilnih napravah v RS

	KČN (nazivna zmožljivost – MIO PE)	Javna kanalizacija (% obremenitve ki se odvaja v javno kanalizacijo)			KČN (% obremenitve s komunalno odp. vodo, ki se čisti na KČN)		
		Skupaj	Osnovni program	Dodatni program	Skupaj	Osnovni program	Dodatni program
OP 2004	1,88	49,9*	55**	37**	NP	NP	NP
31. 12. 2008	2,04	56,35** *	61,27***	13,81***	45,23***	48,88***	13,59***

*prebivalcev

**stavb

*** PE

NP – ni podatka

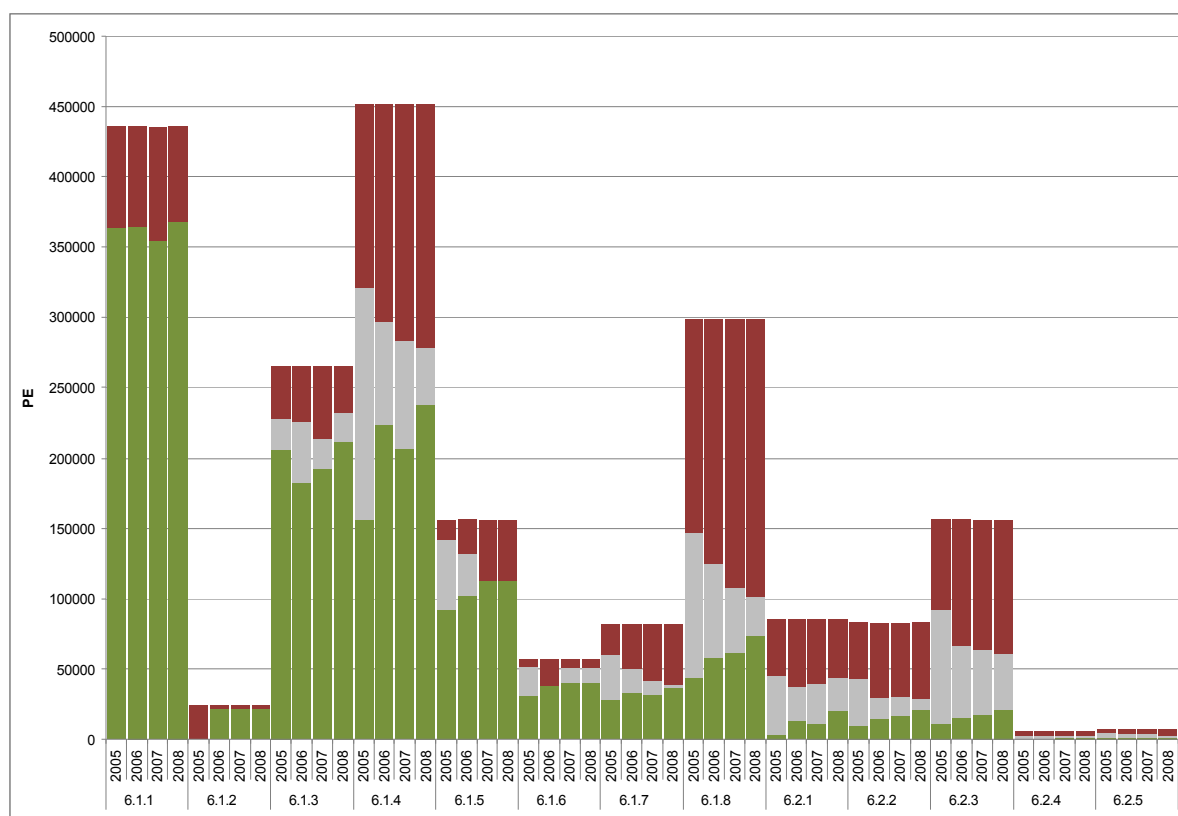
V preglednici v poglavju 4.2 tega operativnega programa so podatki prikazani tako, da bo v nadaljevanju, ob zagotavljanju izvedbe ukrepov iz poglavja 8.6, omogočeno spremljanje izvedbe operativnega programa po posameznih stopnjah (prioritetah) operativnega programa.

Izvajanje operativnega programa se spremlja iz letnih poročil izvajalcev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Poročevalske obveznosti izvajalcev javnih služb so predpisane v Pravilniku o nalogah, ki se izvajajo v okviru obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. V obdobju izvajanja in spremljanja izvajanja operativnega programa so bile ugotovljene naslednje pomanjkljivosti:

- Poročanje izvajalcev javnih služb je namenjeno spremljanju izvajanja javne slu

žbe. Spremljanje izvajanja operativnega programa se torej izvaja posredno s podatki, ki prvenstveno niso pripravljeni za ta namen. Izvajalci javne službe niso zavezanci za gradnjo infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode, ampak so to občine. Zaradi tega so podatki izvajalcev javne službe o zgrajeni javni infrastrukturi lahko nenatančni in pridobljeni z zamikom (izvajalci javne službe poročajo o javni infrastrukturi, s katero že izvajajo javno službo oziroma s katero upravljajo).

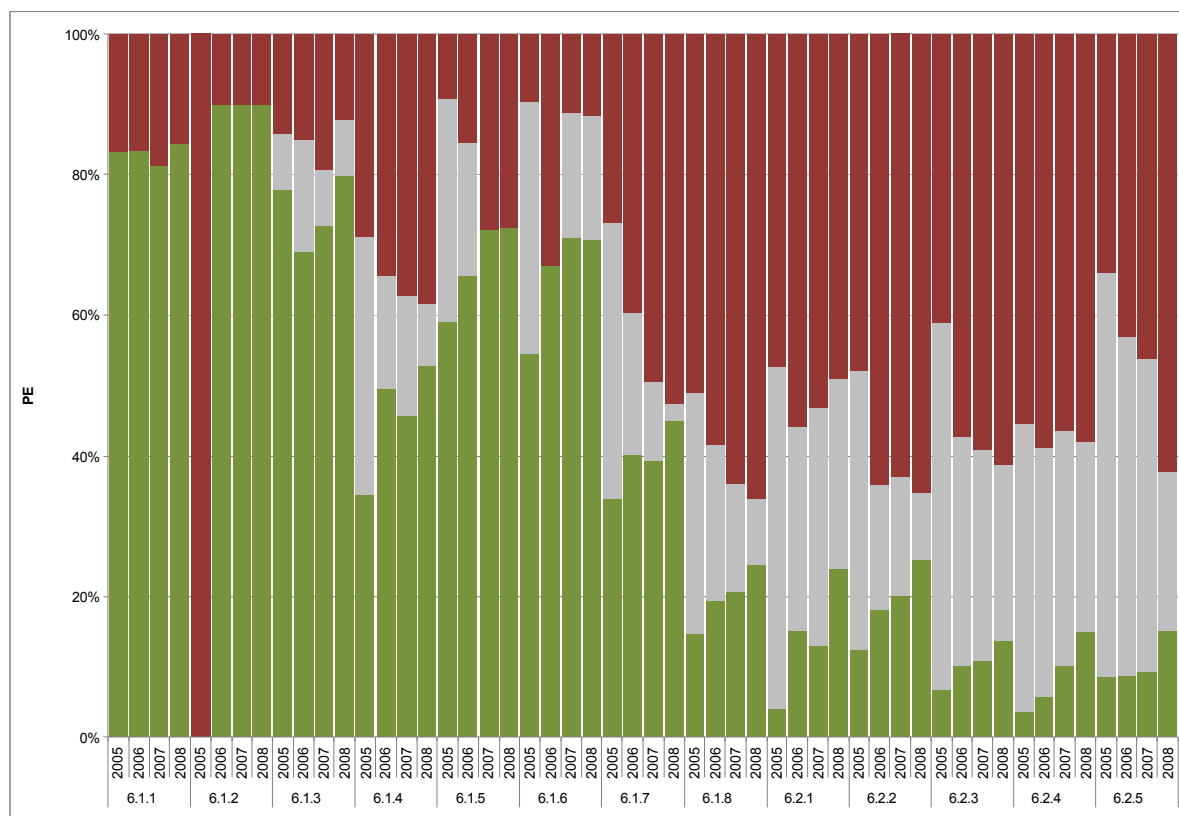
- Ker v primeru neporočanja v trenutno veljavnih predpisih ni predvidenih sankcij za izvajalce javne službe še vedno prihaja do nespoštovanja roka za poročanje (31. 03 tekočega leta za preteklo leto), nekateri izvajalci pa celo ne poročajo, ali pa ne poročajo v celoti. Zaradi tega pri ocenjevanju izvajanja operativnega programa prihaja do precejšnje negotovosti ocen. Na spodnjih slikah so prikazane ocene opremljenosti z javno kanalizacijo po poglavjih operativnega programa za leta 2005 – 2008, s prikazom stopnje negotovosti ocene, ki izhaja iz negotovosti poročenih podatkov. Iz zmanjševanja stopnje negotovosti je razvidno, da se obseg poročanja iz leta v leto izboljšuje.

LEGENDA:

- Vsota PE - opremljeno (priključeno na javno kanalizacijo)
- Vsota PE - negotovost
- Vsota PE - neopremljeno

Slika 3: Prikaz ocen opremljenosti z javno kanalizacijo (PE)

LEGENDA:

- % PE - opremljeno (priključeno na javno kanalizacijo)
- % PE - negotovost
- % PE - neopremljeno

Slika 4: Prikaz ocen opremljenosti z javno kanalizacijo (%)

V prilogi 7 tega operativnega programa je v preglednici prikazano stanje na območjih poselitve iz poglavja 6.1.5 (rok za odvajanje odpadne vode iz teh območij poselitve v javno kanalizacijo in njeno ustrezno čiščenje je potekel 31. 12. 2008). Prikazani so tudi predvideni ukrepi za zagotovitev predpisanega stanja. Iz preglednice je razvidno, da niso izpolnjene zaveze RS iz Direktive o čiščenju komunalne odpadne vode in posledično nacionalne zakonodaje za območja poselitve >10.000 PE na občutljivih območjih (8 območij poselitve, kjer je bil rok za izpolnitev zahtev 31. 12. 2008 – zahteve glede na podatke Ministrstva za okolje in prostor niso izpolnjene na Jesenicah, v Kočevju, Logatcu, Novem mestu in Postojni). Glede na to lahko ocenimo da cilji operativnega programa, ki je bil sprejet leta 2004, v času njegovega izvajanja niso bili doseženi, z natančnejšo določitvijo prioritet v tem operativnem programu pa predvidevamo izboljšanje izpolnjevanja ciljev v nadaljevanju izvajanja operativnega programa.

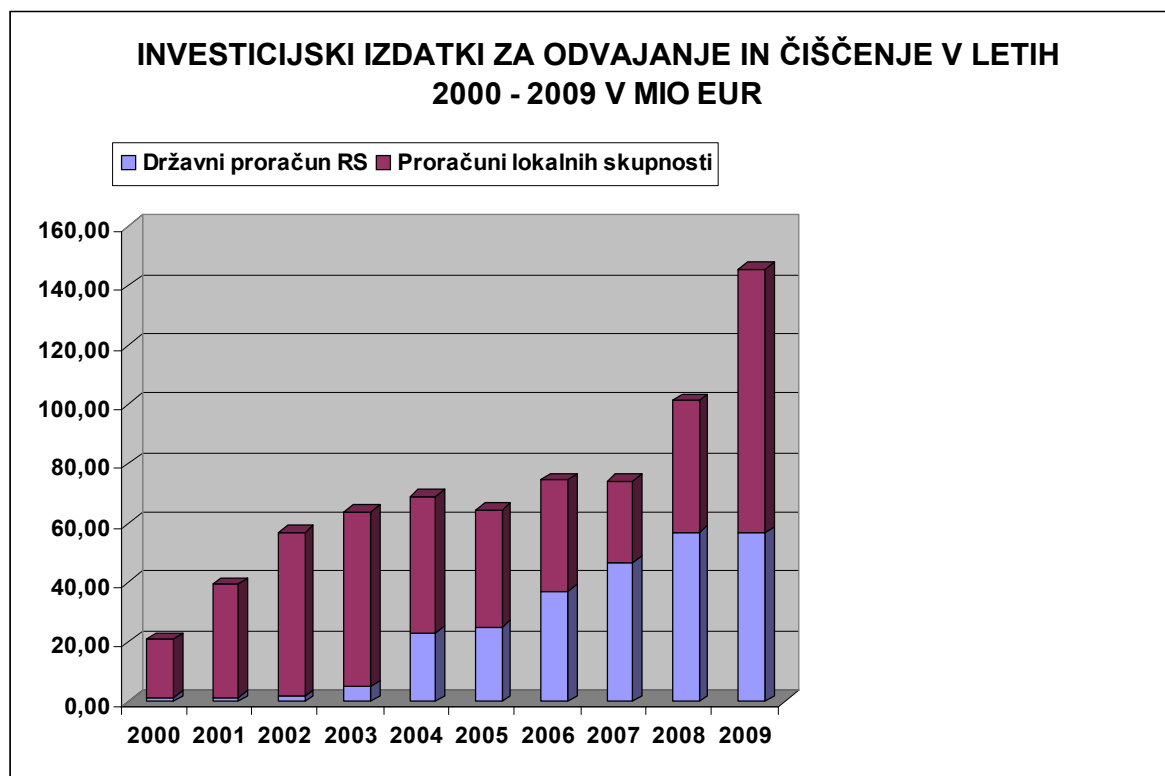
8.2 Ocena finančne realizacije veljavnega operativnega programa v obdobju 2005 - 2009

Po podatkih Ministrstva za finance (Podatki občin o realiziranih prihodkih in drugih prejemkih ter odhodkih in drugih izdatkih splošnega dela proračuna ter o realiziranih

odhodkih in drugih izdatkih posebnega dela proračuna) so lokalne skupnosti investirale same ali v obliki investicijskega transferja zneske, ki so prikazani v spodnji preglednici in sliki:

Preglednica 3: Investicije v odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode v obdobju 2004 – 2009 v MIO EUR

Leto realizacije	2000 - 2004 skupaj:	2005	2006	2007	2008	2009	2005-2009 skupaj:
OBČINE - INVESTICIJSKI IZDATKI IN TRANSFERI	250,61	64,85	74,61	74,09	101,42	145,62	460,60
IZDATKI SKUPAJ:	250,61	64,85	74,61	74,09	101,42	145,62	460,60
Državni proračun RS	39,01	14,63	20,37	17,67	44,76	98,87	196,30
Proračuni lokalnih skupnosti	177,81	50,22	54,24	56,42	56,66	46,75	264,30
VIRI IZDATKOV SKUPAJ:	216,81	64,85	74,61	74,09	101,42	145,62	460,60

Slika 5: Investicije v odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode v obdobju 2004 – 2009 v MIO EUR

Iz preglednice in slike je razvidno, da se je obseg investicij v letih od 2005 dalje bistveno povečal, saj se je bistveno povečal delež državnega in evropskega sofinanciranja.

Občine so v letih od 2005 dalje prispevale k naložbam v komunalno infrastrukturo okoli 50% lastnih sredstev, primerljiv delež pa je bil zagotovljen iz državnega in evropskega proračuna. Takšna finančna konstrukcija investicij nakazuje, da bo tudi v bodoče potrebno zagotavljati sredstva državnega in evropskega proračuna v enakem razmerju, kajti občine ob sedanjem načinu financiranja nimajo drugih finan

čnih virov za pokritje zahtevanih naložb. Glede na dejstvo, da so večje investicije večinoma že izvedene ali v izvedbi ni pričakovati, da se bo pojavil interes za sklepanje javno zasebnega partnerstva v večjem obsegu.

Vsekakor pa bo v sklopu tega operativnega programa potrebno izvajati dosledno kontrolo nad namenskimi prihodki občin (okoljske dajatve, komunalni prispevek...) in s tem tudi usmerjanje namenskih prihodkov v investicije v infrastrukturo za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode.

8.3 Izhodišča pri pripravi ocene investicijskih stroškov za izvedbo operativnega programa

8.3.1 Analiza nekaterih že izvedenih investicij

Čistilna naprava in kanalizacijski sistem Slovenj Gradec

V okviru implementacije naslovnega projekta ISPA je bila zgrajena čistilna naprava za 20.300 PE in 24.968 m kanalizacijskega omrežja (trije glavni kolektorji).

V finančnem memorandumu ISPA je bila investicija ocenjena na 11.770.660 EUR, od tega 9.018.016 EUR upravičenih stroškov, Evropska unija je prispevala pomoč v znesku 4.509.008 EUR.

Projekt je bil izveden za 8.527.969 EUR, to je manj kot je znašala predračunska vrednost v vlogi za ISPA - 11.770.660 EUR.

Vrednost projekta ocenjenega po metodologiji RZWas 2005 je 14.575.742 ERU – v izračunu se upoštevajo dejanski premeri vgrajenih cevi in kapacitete čistilne naprave, kot vsi ostali stroški v zvezi z izvedbo projekta.

Centralna čistilna naprava Šaleške doline

V okviru implementacije naslovnega projekta ISPA je bila zgrajena centralna čistilna naprava za območje poselitve Velenja in Šoštanja s kapaciteto 50.000 PE in 1.800 m regionalnega vodovoda. V finančnem memorandumu ISPA je bila investicija ocenjena na 10.407.378 EUR, od tega 8.377.739 EUR upravičenih stroškov, Evropska unija je prispevala pomoč v znesku 4.507.136 EUR.

Projekt je bil izveden za 15.233.094,78 EUR, to je več kot je znašala predračunska vrednost v vlogi za ISPA - 10.407.378 EUR, s tem, da je občina sofinancirala investicijo v znesku 6.648.320,84 EUR.

Vrednost projekta ocenjenega po metodologiji RZWas 2005 je 13.189.046 EUR – dejansko je investicija stala 15,5 % več (v izračunu se upoštevajo dejanski premeri vgrajenih cevi in kapacitete čistilne naprave, kot vsi ostali stroški v zvezi z izvedbo projekta).

Centralna čistilna Celje

V okviru implementacije naslovnega projekta ISPA je bila zgrajena čistilna naprava za 85.000 PE, 11.108 m primarnih in dovodnih kolektorjev, 5 zadrževalnih bazenov in 6 črpališč. V finančnem memorandumu ISPA je bila investicija ocenjena na 18.541.153 EUR, od tega 14.046.901 EUR upravičenih stroškov, Evropska unija je

prispevala pomoč v znesku 8.428.141 EUR.

Projekt je bil izveden za 18.472.580 EUR, to je malo manj kot je znašala predračunska vrednost v vlogi za ISPA - 18.541.153 EUR, s tem, da je občina sofinancirala investicijo v znesku 6.648.320,84 EUR.

Vrednost projekta, ocenjenega po metodologiji RZWas 2005, je 21.142.801 EUR – dejansko je investicija stala 12,6 % manj (v izračunu se upoštevajo dejanski premeri vgrajenih cevi in kapacitete čistilne naprave, kot vsi ostali stroški v zvezi z izvedbo projekta).

8.3.2. Izhodišča pri pripravi ocene investicijskih stroškov za izvedbo operativnega programa

Investicijski stroški izvajanja operativnega programa so bili ocenjeni na podlagi podatkov o opremljenosti območij poselitve z javno kanalizacijo, ki so jih izvajalci javne službe poročali v centralno bazo Ministrstva za okolje in prostor za leto 2008 (stanje na dan 31. december 2008). Predpisanega poročanja ni izvedlo 11 izvajalcev javne službe, iz česar sledi, da ni bilo poročano za 11 občin, v katerih živi skupaj ca. 60.000 prebivalcev. V teh primerih je bilo pri oceni upoštevano zadnje poročano stanje. Podatki iz aplikacije za poročanje so bili dopolnjeni s podatki o delujočih čistilnih napravah, ki so bile zgrajene s pomočjo Kohezijskega sklada Evropske unije (ISPA, finančna perspektiva za obdobje 2004 – 2006), kar je bilo v oceni upoštevano. Ocena stroškov investicij je bila zmanjšana glede na faktor priključenosti prebivalcev na javno kanalizacijo oziroma komunalne čistilne naprave.

Vrednosti investicij so bile ocenjene na podlagi smernic za subvencioniranje vodnogospodarskih posegov dežele Bavarske (ministrstva za okolje in zdravje): Richtlinien fuer Zuwendungen za wasserwirtschaftlichen Vorhaben (RZWas 2005).

Ker so v nekaterih območjih poselitve komunalne čistilne naprave že zgrajene, so bili posebej ocenjeni stroški investicij zaradi ureditve odvajanja odpadne vode iz naselij in stroški investicij zaradi ureditve čiščenja odpadne vode iz naselij.

8.3.3 Ocena investicijskih stroškov gradnje kanalizacije

Stroški so bili ocenjeni na podlagi podatkov o opremljenosti območij poselitve z javno kanalizacijo po metodologiji RZWas 2005 (poglavje 2 – Orientacijske vrednosti):

»Orientacijske vrednosti stroškov (neto vrednosti) se določajo na naslednji način: Količine (l/s, m, m³) je potrebno pri izračunavanju vstavljati v celih številih.

2.1. Odvajanje odpadne vode iz naselij (Št. 2.3.1 RZWas 2005)

Za ureditev odvajanja odpadne vode iz naselij se glede na dolžino posameznega kanala (x v metrih na priključenega prebivalca) in neodvisno od samega postopka uporablja naslednje orientacijske vrednosti za ocene stroškov:

$KRW_{OE} = 542 \times x^{0,72}$ (€/prebivalca), vendar največ 3.070 €/prebivalca.

(Opomba - KRW_{OE} je orientacijska vrednost stroškov odvajanja odpadne vode iz naselij na prebivalca)

V orientacijsko vrednost so v tlačnem ali podtlačnem sistemu vključeni jaški s črpalko oziroma z ventilsko enoto, prav tako cevi, ki vodijo do zbirnega voda in sicer kot funkcionalni sestavni deli sistema.«.

V oceni višine investicijskih stroškov izgradnje kanalizacijskih sistemov so bili upoštevani le kanalizacijski sistemi znotraj naselij ob predpostavki, da so v oceno vključena predvsem manjša naselja, v katerih so premeri cevi primarnega in sekundarnega kanalizacijskega sistema približno enake velikosti. Prav tako je dolžina kanala na posameznega prebivalca določena ob predpostavki, da bo v enohektarski celici (100 x 100 m) zgrajeno 100 m kanalizacijskih cevi.

8.3.4 Ocena investicijskih stroškov izgradnje komunalnih čistilnih naprav

Pri izračunih investicijskih stroškov v komunalne čistilne naprave so bile uporabljene določbe RZWas 2005 (točka 2.7 – Čistilne naprave):

»Za novogradnje in pri sorazmernem povečanju kapacitet čistilnih naprav vsebuje orientacijska vrednost stroškov vse izdatke za gradnjo čistilne naprave, pri lagunah pa tudi stroške za obdelavo mešanice komunalne in padavinske odpadne vode.

Orientacijska vrednost stroškov znaša glede na velikost gradnje čistilne naprave (x v PE):

$$KRW_{KA} = 3.661 \times x^{-0,25} \text{ (€/PE)}, \text{ vendar največ } 1.380 \text{ €/PE}$$

(Opomba – KRW_{ka} je orientacijska vrednost stroškov izgradnje komunalne čistilne naprave na PE))«.

Dodatno so bili pri oceni investicijskih stroškov v komunalne čistilne naprave osnovnega programa upoštevani podatki Ministrstva za okolje in prostor in Agencije Republike Slovenije za okolje o delujočih komunalnih čistilnih napravah, in kjer je zaradi sprememb predpisov in s tem sprememb robnih pogojev (povodje Donave, območja poselitve in komunalne čistilne naprave > 10.000 PE, terciarno čiščenje) izvedena korekcija z upoštevanjem ocenjenih stroškov po posameznih obstoječih komunalnih čistilnih napravah (poglavja 6.1.1, 6.1.3, 6.1.4 in 6.1.6).

8.4 Ocenjeni investicijski stroški

Ocenjeni investicijski stroški za izvedbo kanalizacijskih sistemov (kanalizacije in komunalnih čistilnih naprav) so prikazani v spodnji preglednici, ločeno po stopnjah (poglavjih) operativnega programa. Ocenjeni investicijski stroški so brez DDV.

Preglednica 4: Ocenjeni investicijski stroški za izvedbo operativnega programa

POGLAVJE OP	ROK IZVEDBE	ČIŠČENJE (EUR)	ODVAJANJE (EUR)	SKUPAJ (EUR)	KUMULATIVNO (EUR)
6.1.1.	31.12.2010	7.498.703	14.662.967	22.161.671	22.161.671
6.1.2.	31.12.2010	7.068.264	2.814.984	9.883.248	32.044.919
6.1.3.	31.12.2010	62.890.365	89.686.739	152.577.104	184.622.022
6.1.4.	31.12.2015	86.313.390	331.305.176	417.618.566	602.240.588
6.1.5.	31.12.2008	20.870.040	16.929.821	37.799.861	640.040.449
6.1.6.	31.12.2015	11.996.503	14.345.876	26.342.378	666.382.827
6.1.7.	31.12.2015	11.904.423	70.178.547	82.082.970	748.465.797
Skupaj območja poselitve > 2000 PE		208.541.687	539.924.110	748.465.797	
6.1.8.	31.12.2015	236.006.217	617.609.614	853.615.830	1.602.081.627
Skupaj območja poselitve < 2000 PE		236.006.217	617.609.614	853.615.830	
Skupaj osnovna stopnja		444.547.904	1.157.533.724	1.602.081.627	1.602.081.627
6.2.1.	31.12.2017	21.446.459	70.545.059	91.991.518	1.694.073.146
6.2.2.	31.12.2017	22.883.899	79.413.783	102.297.681	1.796.370.827
6.2.3.	31.12.2017	93.507.709	222.213.209	315.720.918	2.112.091.745
6.2.4.	31.12.2015	3.793.244	15.742.179	19.535.423	2.131.627.168
6.2.5.	31.12.2015	5.306.771	18.183.453	23.490.224	2.155.117.392
Skupaj dodatne stopnje		146.938.081	406.097.683	553.035.764	
Skupaj vse stopnje		591.485.985	1.563.631.407	2.155.117.392	2.155.117.392

8.5 Finančni viri za izvedbo operativnega programa

Finančni viri, predvideni za izvedbo operativnega programa, so kohezijska sredstva EU, namenjena gradnji infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode (na območjih poselitve nad 2000 PE), strukturna sredstva EU, namenjena gradnji infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode (na območjih poselitve pod 2000 PE), sredstva državnega proračuna, sredstva občinskih proračunov (vključno s sredstvi, zbranimi s komunalnimi prispevki za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode in sredstvi, zbranimi iz naslova okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja komunalne odpadne vode) in morebitna druga sredstva, ki jih občine pridobijo za gradnjo javne infrastrukture, namenjene odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode.

Ocenjeni investicijski stroški za izvedbo osnovne stopnje operativnega programa od leta 2009 do konca leta 2015 znašajo okoli **1,6 MRD EUR**. V dodatnih stopnjah operativnega programa izvedba javne kanalizacije ni obvezna in mora biti

ekonomsko in tehnično upravičena. Ocenjena vrednost za celoten dodatni program ocenjena na 550 MIO EUR. Upoštevajoč finančni in časovni okvir operativnega programa in povprečna letna vlaganja v izgradnjo infrastrukture za izvajanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (ca. 150 MIO EUR v letu 2009) so v preglednici 6 prikazani ocenjeni investicijski transferi po virih sredstev za izvedbo operativnega programa do konca leta 2017. Pri tem je upoštevano da ne bo prišlo do izgradnje javne kanalizacije v vseh območjih poselitve iz dodatnih stopenj operativnega programa (vrednost investicij in ukrepov občin za izgradnjo malih komunalnih čistilnih naprav je ocenjena na slabih 400 MIO EUR) in morebiten zamik zaključevanja investicij iz osnovne stopnje operativnega programa do leta 2017.

Predvidevamo, da bo za investicije v javno infrastrukturo za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode, na podlagi sedanjih izkušenj, na letni ravni možno koristiti okoli 70 MIO EUR sredstev EU skladov in sicer 50 MIO EUR iz kohezijskega in 20 MIO EUR iz strukturnega sklada. Iz državnega proračuna je potrebno na letni ravni zagotavljati okoli 50 MIO EUR (MOP, SVLR, MKGP, MG, MP in MORS), iz občinskih proračunov okoli 110 MIO EUR z vključeno okoljsko dajatvijo za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode. Pri tem je potrebno poudariti, da se bodo sredstva okoljske dajatve ob predpostavkah zaključevanja načrtovanih investicij v komunalne čistilne naprave in ohranitvi zneska okoljske dajatve na enoto obremenitve na sedanji ravni, vsako leto zmanjševala glede na učinek čiščenja komunalne odpadne vode. Zaradi tega bo potrebno zagotavljati višji delež sredstev iz integralnih postavk občinskih proračunov. V preglednici 5 je prikazana odmerjena okoljska dajatev za leta 2005 – 2008, na podlagi česar je ocenjeno tudi zmanjševanje sredstev okoljske dajatve v prihodnjih letih.

Preglednica 5: Odmerjena okoljska dajatev za leta 2005 - 2008 (v EUR)

LETO	2005	2006	2007	2008
ODMERJENA OKOLJSKA DAJATEV	46.395.947	38.054.390	34.096.005	32.739.988

Preglednica 6: Okvirna finančna struktura za izvedbo operativnega programa do konca leta 2017 (v MIO EUR)

Finančna sredstva v mio EUR	Leto 2009	Leto 2010	Leto 2011	Leto 2012	Leto 2013	Leto 2014	Leto 2015	Leto 2016	Leto 2017
EU kohezija	99	50	50	50	50	50	50	50	50
EU struktura		20	20	20	20	20	20	20	20
Državni proračun		50	50	50	50	50	50	50	50
Občinski proračun	17,5	83,5	86	89	90,5	92,5	94,5	96	97,5
Okoljska dajatev	29,5	26,5	24	21	19,5	17,5	15,5	14	12,5
Skupno	146	230	230	230	230	230	230	230	230

8.6 Ukrepi za izboljšanje sistema spremljanja operativnega programa

Izhajajoč iz zgornjih ugotovitev mora Ministrstvo za okolje in prostor v sodelovanju z ostalimi relevantnimi ministrstvi in vladnimi službami vzpostaviti pogoje za izvedbo

naslednjih ukrepov:

1. s spremembami in dopolnitvami predpisov vzpostaviti sistem poročanja izvajalcev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode na način, ki bo omogočal učinkovito kontrolo poročanja kot tudi kvalitete podatkov in ustrezno sankcioniranje zavezancev v primeru neizpolnjevanja obveznosti,
2. vzpostaviti sistem poročanja zavezancev za gradnjo javne infrastrukture odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode (občin) za spremljanje izvajanja operativnega programa, ki bo omogočal spremljanje izvajanja po območjih poselitve in investicijah. Sistem mora omogočiti spremljanje investicij v teku, kot tudi predvidenih investicij, ne glede na vir financiranja,
3. vzpostaviti sistem nadzora izvajanja operativnega programa. Zagotoviti spremljanje investicij v infrastrukturo odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode glede njihove fizične izvedbe, finančne realizacije in njihove gospodarnosti ter ekonomske upravičenosti. Sistem mora omogočati spremljanje investicij v teku in predvidenih investicij ne glede na vir njihovega financiranja,
4. zagotoviti usklajeno načrtovanje investicij tako v državnem, kot tudi občinskih proračunih in
5. zagotoviti ustrezno usklajevanje programskih dokumentov (priprava programskega proračuna) drugih resorjev, ki posegajo na področje gradnje infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode.

9. Zavezanci za izvajanje operativnega programa

Za izvedbo in spremljanje operativnega programa so pristojne in odgovorne občine ter Ministrstvo za okolje in prostor.

Občine morajo:

- pripraviti in/ali dopolniti strateške razvojne dokumente iz katerih bodo razvidne načrtovane investicije v infrastrukturo odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v skladu s tem operativnim programom,
- Ministrstvu za okolje in prostor zagotavljati vse potrebne podatke o tekočih in predvidenih investicijah v infrastrukturo za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode, ne glede na vir financiranja,
- pripraviti konkretne izvedbene dokumente za posamezna območja poselitve ali več območij poselitve skupaj, v skladu s predpisi na področju prostorskega načrtovanja in s tem operativnim programom,
- pripraviti in sprejeti načrte razvojnih programov za izvedbo investicij v komunalno infrastrukturo za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode in za njih zagotoviti zaključeno finančno konstrukcijo v skladu z usmeritvami tega operativnega programa,
- zagotoviti izvedbo investicij in investicijskega vzdrževanja javne kanalizacije v skladu z načrti in programi iz prejšnjih alinej in v skladu s tem operativnim programom in
- sodelovati pri izvedbi skupnih projektov za zagotovitev ciljev tega operativnega programa. Prednostno se morajo povezovati v skupne programe občine na istem porečju ali občine, ki obremenjujejo z odpadnimi vodami isti

vodonosnik podzemne vode.

Ministrstvo za okolje in prostor mora:

- usklajevati vse sektorske razvojne programe, ki posegajo v področje izvedbe infrastrukture odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode,
- usmerjati sredstva državnega proračuna in namenskih sredstev iz proračuna Evropske unije na tista območja poselitve, kjer gre za prednostno izvedbo ukrepov,
- usmerjati sredstva državnega proračuna in namenskih sredstev iz proračuna Evropske unije na tista območja poselitve, kjer je zaradi specifičnih okoliščin pridobivanje lastnih sredstev občin oteženo,
- stalno preverjati izvajanje ukrepov tega operativnega programa,
- preverjati tehnično in ekonomsko upravičenost investicij v javno kanalizacijo v okviru tega operativnega programa,
- preverjati skladnost investicij s tem operativnim programom pred dodelitvijo sredstev državnega proračuna in namenskih sredstev iz proračuna Evropske unije,
- zagotoviti izvedbo ukrepov iz poglavja 8.6 tega operativnega programa.

10. Prednostni ukrepi za obdobje izvajanja operativnega programa do 31. decembra 2012

V obdobju do 31. decembra 2012 se morajo v največji možni meri prednostno izvajati ukrepi, ki zagotavljajo izpolnjevanje ciljev tega programa na območjih naselij ali delov naselij, uvrščenih v poglavja 6.1.1, 6.1.2, 6.1.3 in 6.1.5 tega operativnega programa.

Prednost pri izvajanju ukrepov v tem obdobju imajo tudi skupni projekti več občin, na podlagi katerih se bodo dolgoročno združevala in razporejala razpoložljiva sredstva na območju posameznega porečja v celotnem obdobju izvajanja tega operativnega programa.

11. Priloge:

- Priloga 1: GIS sloj območij poselitve s podatki
- Priloga 2.1: Kartografski prikaz območij poselitve – SZ Slovenija
- Priloga 2.2: Kartografski prikaz območij poselitve – JV Slovenija
- Priloga 2.3: Kartografski prikaz območij poselitve – Gorenjska
- Priloga 2.4: Kartografski prikaz območij poselitve – Goriško
- Priloga 2.5: Kartografski prikaz območij poselitve – Koroška
- Priloga 2.6: Kartografski prikaz območij poselitve – Osrednja Slovenija
- Priloga 2.7: Kartografski prikaz območij poselitve – Podravje 1
- Priloga 2.8: Kartografski prikaz območij poselitve – Podravje 2
- Priloga 2.9: Kartografski prikaz območij poselitve – Pomurje
- Priloga 2.10: Kartografski prikaz območij poselitve – JZ Slovenija
- Priloga 2.11: Kartografski prikaz območij poselitve – Savinjsko
- Priloga 2.12: Kartografski prikaz območij poselitve – Spodnje Posavje

- Priloga 3: Odločba MOP št. 35409-400/2008 z dne 2.2.2009
- Priloga 4: Priporočila MKČN
- Priloga 5: Razvitost javne kanalizacije v občinah
- Priloga 6: Seznami območij poselitve po poglavjih
- Priloga 7: Stanje - poglavje 6.1.5